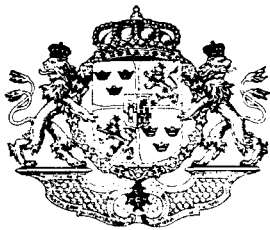


SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD



SINNESSJUKVÅRDEN I RIKET

ÅR

1939

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1941

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

404342

INLEDNING

TILL

**Sinnessjukvården i riket / Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1941. - (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1911-1939.
1911-1939 med innehållsförteckning på franska. - 1914-1920 med fransk parallelltitel: Soins médicales aux aliénés en Suède, 1921-1939: Soins médicaux aux aliénés en Suède.**

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 2, Överstyrelsens över hospitalen underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1862-1910.

Täckningsår: 1861-1910.

Överstyrelsens över hospitalen underdåniga berättelse för år ... ersattes 1903 av Medicinalstyrelsens underdåniga berättelse angående sinnessjukvården i riket året 1901

Överstyrelsen över hospitalen ersattes 1902 av Medicinalstyrelsen.

Efterföljare:

Ingår fr.o.m. 1940 i:

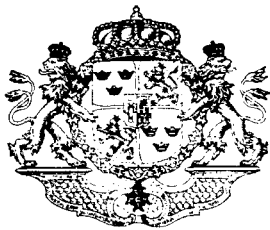
Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1979.

Sinnessjukvården i riket. År 1939. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD



SINNESSJUKVÅRDEN I RIKET

ÅR

1939

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1941

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

404342

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE



SOINS MÉDICAUX AUX
ALIÉNÉS EN SUÈDE

EN

1939

PAR

LE CONSEIL SUPÉRIEUR
DE L'ADMINISTRATION MÉDICALE DE L'ÉTAT

Innehållsförteckning.

	Sid.
I. Av Kungl. Maj:t och riksdag beslutade viktigare åtgärder för sinnessjukas vård m. m. . .	3
II. Anstalter för sinnessjuka	4
A. Statens sinnessjukhus (Byggnader, Sjukvården)	4
B. Kommunala sinnessjukhus (Byggnader, Sjukvården)	6
Grupp a. Sinnessjukhus, som av Kungl. Maj:t godkänts jämlikt särskilda avtal ang. vissa städers övertagande av hela sin sinnessjukvård	6
Grupp b. Av landsting eller stad, som icke deltagit i landsting, såsom fristående anstalter eller avdelningar vid lasarett drivna sjukhus	7
Tab. A. Översikt av intagna, utskrivna m. m. vid kommunala sinnessjukh., grupp b	8
Tab. B. D:o d:o med fördelning efter sjukdomsform	8
Grupp c. Övriga kommunala sinnessjukhus	9
Tab. C. Översikt av intagna, utskrivna m. m. vid kommunala sinnessjukh., grupp c	9
Tab. D. D:o d:o med fördelning efter sjukdomsform	10
C. Enskilda sinnessjukhus	10
Tab. E. Översikt av intagna, utskrivna m. m. vid enskilda sinnessjukhus . . .	11
Tab. F. D:o d:o med fördelning efter sjukdomsform	11
D. Vårdhem för sinnessjuka	12
Tab. G. Antal platser och vård dagar samt inkomster och utgifter vid kommunala vårdhem	12
Tab. H. Översikt av intagna, utskrivna m. m. vid kommunala vårdhem	13
Tab. I. Översikt av omsättningen vid kommunala vårdhem efter sjukdomsform	14
III. Hjälpverksamhet m. m.	15
a. Hjälpverksamhet vid statens sinnessjukhus	15
b. Annan hjälpverksamhet för de sinnessjuka	15
c. Skyddsföreningen för sinnessjuka	15
IV. Anstalter för psykopatiska och nervösa barn	16
Sinnessjuknämndens årsberättelse	17

Tabeller.

Tab. 1. Uppgifter från sinnessjukhus, tillhöriga staten eller städer som övertagit hela sin sinnessjukvård, rörande de under året intagna	18
2. Uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen rörande under året avgångna, ävensom vid dess slut befintliga samt expektanter vid samma tidpunkt	20
3 a. Uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen rörande intagna, döda samt vid årets slut befintliga med fördelning efter sjukdomsform	22
3 b. Uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen rörande ålder vid första insjuknandet hos de enl. tab. 1, grupp D, intagna	22
4. Sammandrag av uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit hos de intagna, grupp B	23
5. Sammandrag av de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de i tab. 4 med ärftlig psykopatisk belastning upptagna med fördelning efter sjukdomsform	23
6. Sammandrag av uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de under året återställda	24
7. Uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de i grupp B intagna, efter yrke och civilstånd	25
8. Uppgifter från de i tab. 1 anförda sinnessjukhusen rörande intagna, grupp B, med fördelning efter hemort	28
9. Uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. dödsorsaker för de under året avlidna	28
10. Sammandrag av driftkostnaderna vid statens sinnessjukhus	29
11. Antal vårdplatser, medeltal vårdade, underhållsdagar, personal samt kostnad för sjukvården m. m.	30

Table des matières.

	Page
I. Mesures importantes décrétées par le Gouvernement et la Diète	3
II. Etablissements d'aliénés	4
A. Hôpitaux d'aliénés de l'Etat (Edifices, Soins aux malades)	4
B. Hôpitaux d'aliénés communaux (Idem)	6
Groupe a. Hôpitaux appartenant à certaines (grandes) villes qui, d'après une convention avec l'Etat, se sont chargées des soins de leurs aliénés	6
Groupe b. Hôpitaux appartenant aux Conseils généraux ou aux (grandes) villes qui ne prennent pas part auxdits Conseils	7
Tabl. A. Aperçu des reçus, des sortis etc. aux hôpitaux d'aliénés communaux, groupe b.	8
Tabl. B. Idem avec répartitions des malades d'après la forme de maladie	8
Groupe c. Autres hôpitaux d'aliénés communaux	9
Tabl. C. Aperçu des reçus, des sortis etc. auxdits hôpitaux	9
Tabl. D. Idem avec répartition d'après la forme de maladie	10
C. Hôpitaux d'aliénés privés	10
Tabl. E. Aperçu des reçus, des sortis etc. auxdits hôpitaux	11
Tabl. F. Idem avec répartition d'après la forme de maladie	11
D. Hospices pour aliénés	12
Tab. G. Nombre des lits et des jours d'entretien ainsi que recettes et dépenses aux hospices pour aliénés communaux	12
Tab. H. Aperçu des reçus, des sortis etc. auxdits hospices	13
Tab. I. Aperçu du mouvement auxdits hospices d'après la forme de maladie	14
III. Activité assistante aux aliénés etc.	15
IV. Etablissements pour des enfants psychopatiques et neurasténiques	16
Rapport de la Commission psychiatrique	17

Tableaux.

Indications.

Groupe B. Total des malades admis pendant l'année, sauf les aliénés transférés des autres hôpitaux d'aliénés, appartenant à l'Etat ou à ville qui s'est chargée des soins de ses aliénés.

Groupe C. Reçus de nouveau, non compris sous B.

Groupe D. Malades admis sous groupe B, sauf les malades admis auparavant pour soins.

Groupe E. Transferts des hôpitaux mentionnés sous B.

m. = hommes; kv. = femmes; s.a. = somme.

	page
Tabl. 1. Données des hôpitaux, appartenant à l'Etat ou à des villes qui se sont chargées des soins de leurs aliénés, concernant les admis pendant l'année	18
> 2. Idem concernant les sortis ainsi que les restants et les expectants à la fin de l'année	20
> 3 a. Idem concernant les malades admis, les décédés et les restants à la fin de l'année d'après la forme de la maladie	22
Col. 2 et 3. Admis. Col. 4. Décédés. Col. 5. Restants le 31 déc.	
> 3 b. Idem concernant l'âge où la maladie a commencé parmi les admis du groupe D.	22
> 4. Idem concernant les causes, sous l'influence desquelles la maladie pourrait avoir son origine, chez les admis, groupe B	23
> 5. Aperçu des malades, mentionnés au Tabl. 4, avec des tendances psychopatiques héréditaires et répartis d'après la forme de la maladie	23
> 6. Aperçu des données desdits hôpitaux concernant les guéris pendant l'année	24
> 7. Données desdits hôpitaux concernant les malades admis, groupe B, d'après la profession et l'état civil	25
Col. 1. I. Agriculture. pêche, etc. — II. Industrie et métiers. — III. Commerce et communication. — IV. Fonctions et emplois publics ainsi que lettres. — V. Travaux domestiques. — VI. Anciens exerçant de métiers et autres.	
> 8. Données desdits hôpitaux, concernant les admis, groupe B, d'après le domicile	28
> 9. Aperçu des causes de décès des malades admis auxdits hôpitaux	28
> 10. Aperçu des frais d'exploitation des hôpitaux de l'Etat	29
> 11. Nombre des lits, des malades par jour, des jours d'entretien, des employés, dépenses pour soins, etc.	30

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet.

Medicinalstyrelsen får härmed jämlikt 13 § uti den för styrelsen gällande instruktionen överlämna berättelse angående *sinnessjukvården i riket* för år 1939. Till en början lämnar styrelsen en översikt över av Kungl. Maj:t och riksdagen härutinnan beslutade viktigare åtgärder. Berättelsen omfattar där-
efter redogörelse för statens sinnessjukhus, kommunala och enskilda sinnessjukhus samt för kommunala och enskilda vårdhem. Vidare lämnas meddelande angående den statliga hjälpverksamheten, angående kuratorernas för de sinnessjuka verksamhet samt för skyddsföreningen för sinnessjuka. Berättelsen åtföljes dels av tabellariska översikter angående sjukvården å sinnessjukhus och därmed sammanhängande förhållanden samt rörande inkomster och utgifter för de statliga sinnessjukhusens underhåll och drift, dels sammandrag av 1939 års redovisning över till den statliga sinnessjukvården anslagna medel. De ta-

bellariska översikterna (Tab. 1—9) angående sjukvården omfatta förutom statens sinnessjukhus även verksamheten vid kommunala sinnessjukhus, som av Kungl. Maj:t godkänts jämlikt särskilda avtal angående vissa städers övertagande av hela sin sinnessjukvård.

Som bilaga till förevarande medicinalstyrelsens berättelse har fogats *sinnessjuknämndens berättelse* för år 1939.

J. AXEL HÖJER.

PEDER BJÖRCK.

A. E. BASTMAN.

Sven Hedborg.

Stockholm den 29 november 1940.

I. Av Kungl. Maj:t och riksdag beslutade viktigare åtgärder för sinnessjukas vård m. m.

I brev den 22 juni 1939 har Kungl. Maj:t efter 1939 års riksdags beslut uppdragit åt byggnadsstyrelsen att utföra en andra etapp av beslutade ny- och ombyggnadsarbeten vid Ulleråkers sjukhus. I samma brev har Kungl. Maj:t uppdragit åt medicinalstyrelsen att låta *dels* uppföra växthus samt tvättbyggnad för personal vid S:t Lars sjukhus i Lund för en kostnad av 76 500 kronor, *dels* mindre fest- och samlingssalar vid *Västra Marks sjukhus i Örebro* och *Salberga sjukhus i Sala* för en kostnad av respektive 50 000 och 40 000 kronor, *dels* ny tvättstuga jämte desinfektionsanläggning vid *Furunäsets sjukhus vid Piteå* för en kostnad av högst 35 000 kronor, *dels ock* ny växthusanläggning vid *Källshagens sjukhus i Vänersborg* för en kostnad av högst 26 500 kronor, varjämte Kungl. Maj:t medgav medicinalstyrelsen att disponera högst 120 000 kronor såsom bidrag till Vadstena stad för ordnandet av nytt avloppslednings-system inom staden.

Det må här vidare omnämnas, att Kungl. Maj:t efter riksdagens beslut den 5 maj 1939 godkände avtal om statens övertagande av Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka vid Jönköping.

II. Anstalter för sinnessjuka.

A. Statens sinnessjukhus.

1. Byggnader.

Ulleråkers sjukhus. En iordningsställts å norra mansavdelningen. Bostadshuset för maskinpersonal har under året blivit färdigt och tagits i bruk.

S:t Annas sjukhus. Avdelningen för halvoroliga kvinnor har genomgående renoverats och moderniserats.

Birgittas sjukhus. I bostadshuset vid Slottsgatan har installerats värmeledning och varmt vatten, varjämte badrum inretts i källaren.

Ryhovs sjukhus. Arbetet med sjukhusområdets planering har fortsatt. Eternittaket på sjukvårdspaviljong III har i sin helhet omlagts. Förbränningsugn för sopor har uppförts intill kraftcentralens skorsten. Badrum har inretts i källarna till de båda större bostadshusen för gift personal.

S:t Sigfrids sjukhus. Röntgenpolikliniken har tagits i bruk. Dess läkare har uttalat sitt livliga gillande av lokaler och utrustning. Tandvårdspolikliniken har i det närmaste färdigställts.

S:t Gertruds sjukhus. Ekonomibyggnadens renovering har slutförts. Den nya personalmatsalen, som är ordnad som en modern folkrestaurang, är särdeles tilltalande och uppskattad. Ny personaltvättstuga har uppförts. Renovering och tillbyggnad av administrationsbyggnaden har påbörjats.

S:t Olofs sjukhus. Verkstadshuset har tillbyggt för att bereda ökat utrymme för snickar- och målarverkstäderna m. m. Planeringsarbetet å sjukhusområdet har fortsatt.

S:t Lars sjukhus. Sjukhusets övergång till växelström har påbörjats. Värmeledningssystemet har förbättrats.

Vipeholms sjukhus. Vissa personalbostäder hava iordningsställts. Inom sjukvårdspaviljongerna hava några ledigblivna personalrum ändrats till arbets-salar för patienter. Ett genom sjukhusområdet gående öppet avloppsdike har ersatts med kulvert av betongrör. En stor fruktträdgård om cirka 6 400 kvm har anlagts.

S:t Jörgens sjukhus. En omfattande och kostsam grundförstärkning under ekonomihuset har under året avslutats.

Mariebergs sjukhus. Nytt reningsverk för grundvatten har under året tagits i bruk.

Salberga sjukhus. Desinfektionsugn i särskild byggnad har iordningställts.

Säters sjukhus. Nytt pumphus med samlingsbrunn har uppförts för att säkerställa råvattentillförseln.

Frösö sjukhus. Beslutat omändringsarbete har under året fortsatt. Uppförandet av festsalsbyggnad och verkstadshus har påbörjats.

Umedalens sjukhus. Söppförbränningsugn har uppförts intill maskinhuset.

Furunäsets sjukhus. Arbetet med promenadgårdarnas definitiva ordnande har fortsatt planenligt.

Fördelningen av antalet vårdplatser vid de olika sinnessjukhusen vid redovisningsårets slut framgår av nedanstående tabell.

Antal vårdplatser vid 1939 års slut.

S j u k h u s	Män	Kvin- nor	Sum- ma	S j u k h u s	Män	Kvin- nor	Sum- ma
Psykiatriska sjukhuset	¹ 135	¹ 130	265	S:t Jörgens sjukhus	⁵ 194	⁵ 171	365
Ulleråkers sjukhus	² 708	574	1 282	Restads	535	545	1 080
S:t Annas	107	99	206	Källshagens	587	283	870
Sundby	400	450	850	Mariebergss	390	410	800
Birgittas	³ 451	³ 349	7 800	Västra Marks	—	350	350
Ryhovs	628	592	1 220	Salberga	384	—	384
S:t Sigfrids	350	460	810	Säters	514	470	984
» » spec.-avd.	100	—	100	Gådeå	149	130	279
S:ta Gertruds	510	476	986	Frösö	365	335	700
S:t Olofs	108	108	216	Umedalens	459	459	918
S:t Lars	⁴ 653	⁴ 653	1 306	Furunäsets	275	265	540
Vipeholms	612	150	762				
S:ta Maria	600	601	1 201				
				Summa	9 214	8 060	17 274
				Därav i ensk. rum	81	51	132

Uppgift angående *omsättning*, sjukdomsformer m. m. återfinnes i tabellavdelningen, **Tab. 1—9.**

Översikt av *driftskostnaderna* vid statens sinnessjukhus lämnas i **Tab. 10** och en redogörelse för *vårdplatser* och *vård dagar*, *personalens storlek* och *kostnaderna för sjukvården* i **Tab. 11.**

Antalet *exspektanter* vid statens sinnessjukhus uppgick vid redovisningsårets slut till 1 972 män och 1 087 kvinnor, summa 3 059, mot 1 913 män och 1 077 kvinnor, summa 2 990, föregående år.

2. Sjukvården.

Hithörande ämnen avhandlas i överinspektörens för sinnessjukvården berättelse för år 1939.

Familjevård. Vid 1939 års slut var antalet patienter i till statens sinnessjukhus ansluten kontrollerad familjevård:

	Män	Kvin- nor	Sum- ma		Män	Kvin- nor	Sum- ma
Vid Ulleråkers sjukhus	39	55	94	Vid Källshagens sjukhus	62	3	65
» S:ta Annas	11	1	12	» Mariebergss	39	22	61
» Sundby	8	—	8	» Salberga	50	—	50
» Birgittas	26	21	47	» Säters	26	2	28
» S:t Sigfrids	105	77	182	» Frösö	20	16	36
» S:ta Gertruds	2	1	3	» Umedalens	12	12	24
» S:t Olofs	27	24	51	» Furunäsets	56	57	113
» S:t Lars	15	12	27				
				Summa	488	303	791

¹ Därav i enskilt rum 10. — ² D:o 30. — ³ D:o 1. — ⁴ D:o 15. — ⁵ D:o 25. — ⁶ Därav 36 (för män) å sekundärsjukhus i Enköping. — ⁷ D:o 48 (för män) å provisor. sekundärsjukhus i Mjölby.

Familjevården vid Sundby sjukhus har under året nyordnat enligt medicinalstyrelsens beslut den 26 september 1939. Förut vid S:t Maria sjukhus befintlig familjevård, som aldrig nått någon större omfattning, har under året avvecklats.

B. Kommunala sinnessjukhus.

Grupp a. Sinnessjukhus som av Kungl. Maj:t godkänts jämlikt särskilda avtal angående vissa städers övertagande av hela sin sinnessjukvård.

1. Byggnader.

Malmö östra sjukhus. Nya lokaler för centralförrådet hava inretts inom paviljong VII. Insulinstation har inrättats.

Lillhagens sjukhus. Sedan den i berättelsen för år 1938 omnämnda nedflyttningen av arbetssalarna i manligt block till källarvåningen verkställt och erforderliga inredningsarbeten utförts, har en ny manlig avdelning med 49 vårdplatser erhållits. — Till sjukhuset har anslutits en sekundärvärdning å Lärje-holm, avsedd för 41 lugna, kroniskt sjuka kvinnor.

Inkomster och utgifter (kr.) vid kommunala sinnessjukhus, grupp a, år 1939.

	Inkomster				Utgifter för drift ¹				Nyanläggning, nyanskaffning av inventarier
	Summa	Därav			Summa	Därav		Kostnad per vårdad, kr.	
		Patient- avgif- ter	Bidrag av staten	Tillskott av kommun		Löner etc.	Kost- håll		
Beckomberga sjukhus	3 661 563	1 111 469	1 345 313	1 204 781	3 661 563	2 353 455	794 437	5·74	21 822
Långbro sjukhus . .	2 654 169	597 910	742 484	1 313 775	2 654 169	1 800 288	465 356	7·85	15 080
S:t Eriks sjukhus ² .	883 897	68 103	279 295	536 499	883 897	529 611	201 649	6·36	—
Norrtnlls sjukhus ³ .	378 733	100 142	101 943	176 651	378 733	230 619	78 857	6·36	—
Rånäs sjukhus . .	174 972	49 879	87 163	37 930	174 972	88 819	46 863	4·66	—
Malmö östrasjukhus	1 050 568	278 769	611 075	160 724	1 050 568	611 883	152 547	5·60	36 730
Lillhagens sjukhus .	1 998 066	662 301	1 263 584	72 181	1 998 066	1 162 875	414 169	4·70	116 387

Här upptagas endast så stora inkomster, att de täcka sjukhusens driftkostnader, sålunda med uteslutande av utgifter för hyror (ingå ej i tabellen) samt nybyggnader. *Dagkostnaden* ställer sig rätt olika, lägst för Rånäs sjukhus med 4·66 kr. och högst för Långbro sjukhus med 7·35 kr.

¹ Frånsett utgifter för hyror samt nybyggnader och nyanskaffning av inventarier. — ² Avd. för sinnessjuka; här anförda tal endast beräknade. — ³ Därav folkpensionsmedel 412 161 kr. — ⁴ D:o 267 258 kr. — ⁵ D:o 47 514 kr. — ⁶ D:o 31 167 kr.

Antalet *vårdplatser* vid 1939 års slut uppgick till 4 745 mot 4 613 vid 1938 års slut, vadan sålunda en ökning under året ägt rum med 132 platser; platsfördelningen å de olika sjukhusen anföres i nedanstående tabell.

Vårdplatser och vårddagar vid kommunala sinnessjukhus, grupp a, år 1939.

S j u k h u s	Rumspatienter		Salspatienter		Summa	Antal vård- dagar
	M.	Kv.	M.	Kv.		
Beckomberga sjukhus	28	28	774	774	1 604	633 254
Långbro sjukhus.	10	10	434	434	888	358 357
S:t Eriks sjukhus, avd. f. sinnessjuka . .	—	—	49	284	333	138 948
Norrulls sjukhus, ' ' ' . .	—	—	—	165	165	59 592
Rånäs sjukhus	—	—	—	105	105	37 537
Malmö östra sjukhus	—	—	245	267	512	187 436
Lillhagens sjukhus	—	—	576	562	1 138	424 998
	38	38	2 078	2 591	4 745	1 840 122

Medeltalet per dag av de å dessa sjukhus vårdade uppgick till 5 041 och översteg sålunda medelbeläggningen den ordinarie platstillgången med 6 % mot 8 % föregående år.

Uppgifter angående *omsättning m. m.* återfinnas sammanförda med motsvarande uppgifter för statens sinnessjukhus i tabellavdelningen, **Tab. 1—9.**

2. Sjukvården.

Hithörande ämnen avhandlas i överinspektörens för sinnessjukvården berättelse för år 1939.

Grupp b. Av landsting eller stad, som icke deltagar i landsting, såsom fristående anstalter eller avdelningar vid lasarett drivna sjukhus.

I **Tab. A** redogöres för platstillgång och vårddagar samt omsättningen å dessa anstalter och i **Tab. B** för intagna, utskrivna och vid årets slut befintliga med fördelning efter sjukdomsform.

Det dagliga antalet vårdade å de i **Tab. A** upptagna anstalterna uppgick under året till 441 mot 445 föregående år. Medelbeläggningen har sålunda varit drygt 3 % högre än platstillgången, 427 ordinarie platser.

Psykiatriska kliniken i Lund. Å kliniken, som räknar 102 platser, hava under år 1939 intagits 327 m. 314 kv. och utskrivits 320 m. 316 kv., varav förbättrade 139 m. 148 kv., oförbättrade 141 m. 96 kv., förflyttade till annat sinnessjukhus 20 m. 34 kv., till annan avd. å sjukhuset 18 m. 38 kv., avlidna 2 m. Vid årets slut voro (för vård) befintliga 46 m. 48 kv. Av dessa voro 8 intagna före 1939 och 86 under året. Antalet vårddagar uppgick till 37 673. Uppgifterna ingå ej i **Tab. A** (och **tab. B**).

Tab. A. Översikt av år 1939 intagna, utskrivna m. m. vid kommunala sinnessjukhus, grupp b.

Sjukhus	Antal sjuk- sän- gar den ³¹ / ₁₂	In- tagna för vård	U t s k r i v n a										D. ³¹ / ₁₂ för vård be- fintliga		Under- hålls- dagar			
			Enl. 17 § ssjl.		Enl. 18 § ssjl.		Till annat sinnes- sjukhus		Vid slut- förd (resp. oavslutad) observat.		Av- lidna		Samt- liga					
			m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.		m.	k.	
Norrköping (Sandbyhov)	96	25	22	23	3	3	5	6	—	—	2	2	32	34	¹ 61	² 67	34 372	
Ulfspårre-Hägerflycht . .	60	—	9	—	—	—	—	8	1	1	1	3	2	12	33	31	24 175	
Kristianstad	45	—	4	—	—	1	—	3	—	—	—	1	—	5	—	48	17 382	
Falkenberg	56	8	3	—	—	—	5	4	—	2	1	1	6	7	32	25	21 024	
Örebro	102	5	6	1	3	—	1	1	—	—	1	—	3	4	44	³ 65	38 260	
Västerås	30	12	4	2	—	4	3	2	—	—	2	—	10	3	15	16	11 550	
Söderhamn	22	16	—	4	—	1	—	12	1	—	—	—	6	12	24	—	8 476	
Hudiksvall	16	—	12	—	—	—	7	4	—	—	—	1	7	5	—	16	5 618	
Summa	427	66	60	29	26	8	8	20	37	2	3	7	8	66	82	209	268	160 857

¹ Därav försöksutskrivna eller i familjevård 19. — ² D:o 22. — ³ Därav försöksutskrivna 2.

Tab. B. Översikt av år 1939 intagna, utskrivna m. m. vid kommunala sinnessjukhus, grupp b, med fördelning efter sjukdomsform.

Sjukdomsform	In- tagna för vård	U t s k r i v n a												D. 31/12 för vård be- fintliga		
		Enl. 17 § ssjl.		Enl. 18 § ssjl.		Till annat sinnes- sjukhus		Vid slut- förd (resp. oavslutad) observat.		Av- lidna		Samt- liga				
		m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.		m.	k.
Manisk-depressiv sinnessjukdom	2	12	1	5	—	2	1	9	—	1	—	2	2	19	4	18
Schizofren sinnessjukdom	32	21	14	12	5	1	13	20	1	1	5	3	38	37	156	184
Kronisk förryckthet	2	1	1	—	—	—	2	—	—	1	—	—	3	1	—	6
Epileptisk sinnessjukdom	1	1	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—	1	3	3	3
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder																
präsenil form	1	7	—	—	—	1	1	4	—	—	—	—	1	5	2	14
senil form	7	4	3	2	—	1	—	2	1	—	—	2	4	7	10	16
Sinnessjukdom på grund av arterio- sklerotiska förändringar	6	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	3	3	3
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	4	2	2
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion																
paralytisk form	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	9	1
annan form av syfilis i centrala nervsystemet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sinnessjukdom på grund av annan infektion	4	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	3	1	2	—
Sinnessjukdom på grund av förgift- ning av alkohol	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Sinnessjukdom på grund av autoin- toxikation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psyko-gen sinnessjukdom																
hysterisk form	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
annan form	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2
Abnorm personlighet	3	3	4	3	—	—	1	—	—	—	—	—	5	3	5	3
Sinnessvaghet	2	5	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	7	11
Sinnesslöhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa	66	60	29	26	8	8	20	37	2	3	7	8	66	82	209	268

* Psykopati.

** Intellektuella undermålighet.

Tab. D. Översikt av år 1939 intagna, utskrivna m. m. vid kommunala sinnessjukhus, grupp c, med fördelning efter sjukdomsform.

Sjukdomsform	In- tagna för vård		U t s k r i v n a										D. 31/12 för vård befint- liga			
			Enl. 17 § ssjl.		Enl. 18 § ssjl.		Till an- nat sinnes- sjukhus		Vid slut- förd (resp. oavslutad) observ.		Av- lidna				Samt- liga	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom . . .	16	30	3	12	1	—	12	11	—	—	3	6	19	29	24	44
Schizofren sinnessjukdom	98	85	14	16	9	11	37	28	—	—	19	15	79	70	473	431
Kronisk förryckthet	6	5	1	1	—	2	3	2	—	—	1	3	5	8	30	47
Epileptisk sinnessjukdom	1	2	—	1	—	—	1	—	—	—	1	3	2	4	9	7
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder																
präsenil form	6	8	2	1	—	1	—	2	—	—	2	2	4	6	13	25
senil form	32	48	5	5	4	4	2	4	—	—	22	22	33	35	41	74
Sinnessjukdom på grund av arterio- sklerotiska förändringar	9	11	3	1	—	—	—	—	—	—	8	11	11	12	12	18
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	4	3	3	1	—	1	—	—	—	—	4	2	7	4	4	4
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion																
paralytisk form	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	3	1	7	—
annan form av syfilis i centrala nervsystemet	3	2	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	2	1
Sinnessjukdom på grund av annan infektion	7	3	2	—	—	—	1	—	—	—	1	1	4	1	3	3
Sinnessjukdom på grund av förgift- ning av alkohol	9	—	11	—	—	—	1	—	—	—	—	—	12	—	7	—
Sinnessjukdom på grund av annan för- giftning	3	1	1	2	1	—	1	—	—	—	—	—	3	2	1	—
Sinnessjukdom på grund av autointoxi- kation	2	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	1
Psyko-gen sinnessjukdom																
hysterisk form	1	5	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	2	2	2	8
annan form	3	3	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	3
Abnorm personlighet	5	8	1	7	1	1	2	2	—	—	—	—	4	10	6	7
Sinnessvaghet	9	9	2	5	1	4	3	—	—	—	1	1	7	10	38	24
Sinnesslöhet	2	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	2	3	23	27
Icke sinnessjuk vid intagningen	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Summa	221	228	55	60	18	24	67	52	—	—	64	68	204	204	697	724

I Tab. C lämnas en redogörelse för omsättningen och i Tab. D för intagna, utskrivna och vid årets slut befintliga med fördelning efter sjukdomsform.

C. Enskilda sinnessjukhus.

Rörande omsättningen vid dessa anstalter hänvisas till Tab. E och beträffande intagna, utskrivna och vid årets slut befintliga med fördelning efter sjukdomsform till Tab. F.

Under år 1939 hava å dessa anstalter vårdats 79 patienter pr dag mot 77 föregående år.

Tab. E. Översikt av år 1939 intagna, utskrivna m. m. vid enskilda sinnessjukhus.

Sjukhus	Antal sjuk- sän- gar den 31/12	In- tagna för vård	U t s k r i v n a												D. 31/12 för vård be- fintliga		Under- hålls- dagar	
			Enl. 17 § ssjl.		Enl. 18 § ssjl.		Till annat sinnes- sjukhus		Vid slut- förd (resp. oavslutad) observat.		Av- lidna		Samt- liga					
			m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.				
			m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.				
Solna sjukhem . .	38	36	39	24	24	2	2	3	14	—	—	5	2	34	42	14	14	10 697
Lunnagårds , . .	26	16	15	2	3	10	3	5	7	—	—	—	1	17	14	14	11	9 389
Betaniastifts , . .	30	44	69	21	59	6	7	9	16	—	—	5	8	41	90	28	60	8 646
Summa	94	96	123	47	86	18	12	17	37	—	—	10	11	92	146	56	85	28 732

Tab. F. Översikt av år 1939 intagna, utskrivna m. m. vid enskilda sinnessjukhus med fördelning efter sjukdomsform.

Sjukdomsform	In- tagna för vård	U t s k r i v n a												D. 31/12 för vård be- fintliga
		Enl. 17 § ssjl.		Enl. 18 § ssjl.		Till annat sinnes- sjukhus		Vid slut- förd (resp. oavslutad) observat.		Av- lidna		Samt- liga		
		m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	m	k	
Manisk-depressiv sinnessjukdom . . .	22 24	12	25	6	3	4	6	—	—	—	—	22 34	11	15
Schizofren sinnessjukdom	29 41	16	15	7	2	9	23	—	—	2	1	34 41	20	37
Kronisk förryckthet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epileptisk sinnessjukdom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
präsenil form	8 14	4	9	—	1	—	3	—	—	—	2	4 15	4	9
senil form	3 3	1	2	1	2	—	—	—	—	—	1	2 5	3	2
Sinnessjukdom på grund av arterio- sklerotiska förändringar	12 8	6	3	1	3	1	—	—	—	6	2	14 8	5	3
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . .	2 2	—	1	1	—	—	1	—	—	—	2	1 4	1	—
Sjkd. p. gr. av syfilitisk infektion paralytisk form	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
annan form i centr. nervsyst. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjkd. p. gr. av annan infektion . . .	2 7	—	1	—	—	—	1	—	—	3	—	5	2	3
Sjkd. p. gr. av förgiftn. av alkohol .	4	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	4	1	—
Sjkd. p. gr. av annan förgiftning . .	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1
Sjkd. p. gr. av autointoxikation . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Psykogen sinnessjukdom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
hysterisk form	3 6	2	9	—	1	—	—	—	—	—	—	2 10	2	6
annan form	6 5	—	12	—	—	1	—	—	—	—	—	1 12	5	6
Abnorm personlighet	1 8	2	6	1	—	—	3	—	—	—	—	3 9	1	1
Sinnessvaghet	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	2 1	—	1
Sinnesslöhet	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Icke sinnessjuk vid intagningen	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Summa	96 123	47	86	18	12	17	37	—	—	10	11	92 146	56	85

¹ Därav försöksutskrivna 24. — ² D:o 45.

D. Vårdhem för sinnessjuka.

(enl. 4 kap. stadgan ang. sinnessjukvården i riket d. 19 sept. 1929 och Kungl. kungörelsen den 4 juni 1937, nr 297.)

Kommunala vårdhem.

	Plats- antal		Plats- antal		Plats- antal
Ullsunda	65	Eksjö	38	Areslöv ³	58
Norrtälje	51	Gislaved	28	Ängsgården (Kristi- anstad)	99
Oxelösund	18	Tranås	28	Ramlösa ⁴	48
Gnesta	26	Ingelshov (Ingelstad) .	43	Aspö (Skövde) . . .	52
Katrineholm	30	Ekebo (Lenhovda) . .	24	Sjöröd (Hjo)	26
Trosa	30	Nybro	30	Björkgården (Öje- byn)	46
Aspa	20	Högsby	26		
Vadstena ¹	16	Ronneby	145		
Tjällmo	22	Barkåkra	30		
Kisa	33	Borrby	30		
Ingelstad ² (Risinge)		Bommeryd	23		
				Summa	1 085

Rörande inkomster och utgifter m. m. se **Tab. G.** Antalet vård dagar uppgick till c:a 392 000 och det dagliga medeltalet vårdade till 1 075. Dagskostnaden å dessa anstalter håller sig omkring 2 å 3 kronor. Rörande omsättningen se **Tab. H.** samt angående sjukdomsformer **Tab. I.**

Tab. G. Antal platser och vård dagar samt inkomster och utgifter vid kommunala vårdhem år 1939.

Vårdhem	Ordinarie antal platser d. 31/12	Summa vård- dagar för samtliga vårdade	Inkomster				Utgifter för drift ⁵			
			Summa	Vård- avgifter	Stats- bidrag	Kom- munens tillskott	Summa	Därv för avlö- ningar	kost- håll	Kostnad pr vård dag
Ullsunda	65	22 120	97 048	11 060	27 723	58 265	97 048	36 983	30 049	4.37
Norrtälje	51	17 287	42 109	8 644	21 580	11 885	42 109	15 616	12 602	2.44
Aspa	20	6 827	19 111	3 414	8 529	7 168	19 111	6 489	6 413	2.80
Gnesta	26	9 301	25 819	4 651	11 626	9 542	25 819	7 871	7 607	2.78
Katrineholm	30	12 255	30 540	6 473	15 319	8 748	30 540	10 429	10 123	2.49
Oxelösund	18	7 276	17 488	3 638	9 095	4 755	17 488	7 574	5 726	2.40
Trosa	30	10 872	25 617	5 436	13 591	6 590	25 617	7 602	8 258	2.86
Ingelstad (Risinge m.)	30	7 679	24 564	3 840	9 598	11 126	24 564	10 603	6 196	3.20
Kisa ⁶	33	1 687	10 073	840	2 109	7 155	10 073	3 053	2 716	5.97
Tjällmo ⁷	22	2 999	12 811	1 495	3 749	7 567	12 811	4 035	4 009	4.27
Vadstena	16	5 842	13 384	2 921	7 300	3 163	13 384	6 077	5 207	2.28
Eksjö	38	13 866	36 836	6 933	17 275	12 628	36 836	9 107	14 345	2.66
Gislaved	28	10 141	26 972	5 144	12 676	9 152	26 972	7 105	11 440	2.64
Tranås	28	9 582	27 839	4 976	11 979	10 884	27 839	7 118	9 136	2.89
Ingelshov, Kronob. l.	43	19 519	39 246	11 686	23 625	3 935	39 246	13 015	14 153	2.06

¹ Godkännandet av Vadstena gäller endast t. o. m. år 1939. — ² Under ombyggnad. — ³ Godkännandet av Areslöv gäller endast t. o. m. 31 mars 1940. — ⁴ Ramlösa åtnjuter icke statsbidrag till driften enl. K. K. den 4 juni 1937 (nr 297). — ⁵ Frånsett utgifter för hyror samt nybyggnader och nyanskaffning av inventarier. — ⁶ Togs i bruk d. 1 nov. 1939. — ⁷ D:o d. 1 aug. 1939. — ⁸ Dessutom utgifter för nybyggnader och nyanskaffning 1 154 kr. — ⁹ D:o 82 060 kr. — ¹⁰ D:o 63 204 kr. — ¹¹ D:o 50 842 kr. — ¹² D:o 2 189 kr.

Vårdhem	Ordinarie antal platser d. 31/12	Summa vård- dagar för samtliga vårdade	Inkomster				Utgifter för drift ¹			
			Summa	Vård- avgifter	Stats- bidrag	Kom- munens tillskott	Summa	Därav för avlö- ningar	kost- håll	Kostnad pr vårdad
Lenhovda	24	14 112	41 197	25 259	15 938	—	40 993	11 621	14 345	2·91
Högsby	26	12 302	39 878	24 500	15 378	—	35 708	11 101	14 065	2·90
Mörebygden (Nybro)	30	13 055	53 896	37 577	16 319	—	37 575	13 025	13 768	2·88
Ronneby	145	52 609	120 122	26 305	65 676	28 141	120 122	50 224	41 593	2·28
Barkåkra	30	10 931	32 518	6 378	12 751	13 889	32 518	15 164	9 319	2·97
Bommeryd	23	9 122	27 302	5 263	10 494	21 545	27 302	13 852	6 574	2·96
Borrby	30	10 950	33 577	6 192	13 419	13 966	33 577	11 727	10 791	3·07
Areslöv	58	21 125	66 086	12 388	24 580	29 118	66 086	25 615	23 351	3·13
Kristianstad	54	19 469	74 875	12 425	21 683	40 767	74 875	23 557	34 641	3·85
Malmö ²	137	53 401	185 868	48 866	—	137 002	185 868	84 647	54 618	3·48
Aspö (Skövde) ⁵	52	8 555	22 786	4 470	11 099	7 217	22 786	6 699	7 405	2·66
Hjo (Sjöröd)	26	9 280	27 728	8 451	11 600	7 677	27 728	10 854	10 265	2·99
Ojebyn ⁶	46	171	—	—	—	—	—	—	—	—

Tab. H. Översikt av intagna, utskrivna m. m. vid kommunala vårdhem år 1939.

Vårdhem	Från föreg. år kvar- ligg.		Utskrivna												D. 31/12 befint- liga	
			Intagna för vård		Åter- ställda		För- bättrade		Oför- bättrade		Till sinnes- sjukhus		Av- lidna		Samt- liga	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Ulväsunda	33	21	20	13	1	5	3	—	—	—	7	6	2	2	13	40
Norrtälje	—	38	—	30	—	—	—	7	—	1	—	5	—	4	—	17
Aspa	—	18	—	16	—	1	—	4	—	2	—	8	—	—	15	—
Guesta	26	—	7	—	1	—	—	—	1	—	7	—	1	—	10	23
Katrineholm	31	—	19	—	—	—	—	—	—	13	—	2	—	—	15	35
Oxelösund	—	20	—	8	—	—	—	1	—	1	—	6	—	—	8	—
Trosa	—	29	—	16	—	—	—	—	—	1	—	10	—	2	—	13
Ingelstad (Risinge) ⁷	17	12	2	1	—	—	1	—	—	1	18	12	—	—	19	13
Vadstena	16	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—
Tjällmo	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—
Kisa	—	—	—	34	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	4	—
Eksjö	37	—	11	—	—	—	3	—	4	—	2	—	—	—	9	39
Gislaved	28	—	6	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	7	—
Tranås	—	26	—	8	—	—	—	—	—	1	—	6	—	—	7	—
Ingelstad (Kronob. l.)	27	26	12	6	—	—	1	2	4	1	5	2	1	—	11	5
Lenhovda	21	13	17	6	—	—	2	2	7	—	3	1	—	2	12	5
Högsby	18	15	7	5	—	—	4	—	1	—	2	2	3	—	10	2
Mörebygden (Nybro)	18	17	5	7	—	—	2	4	1	—	1	3	1	1	5	8
Ronneby	73	71	18	26	1	—	5	2	4	6	2	11	6	7	18	26
Barkåkra	30	—	3	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	4	—
Bommeryd	24	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Borrby	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Areslöv	—	58	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—
Kristianstad	52	—	6	—	2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	4	—
Malmö	—	144	—	47	—	2	—	3	—	19	—	6	—	16	46	—
Aspö (Skövde)	—	—	59	—	2	—	—	—	—	—	6	—	—	—	8	—
Hjo (Sjöröd)	13	13	—	16	—	—	—	—	—	—	13	2	—	1	13	3
Ojebyn	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Summa	494	521	227	242	7	8	23	25	23	34	90	83	21	38	164	188
															557	575

¹ Frånsett utgifter för hyror samt nybyggnader och nyanskaffning av inventarier. — ² Avd. för psykiskt sjuka. — ³ Se not 4. — ⁴ Inkl. statsbidrag. — ⁵ Verksamheten började d. 15 juni 1939. — ⁶ D:o d. 9 dec. 1939. — ⁷ Utrymdes för reparation d. 3 nov.

Tab. I. Översikt av omsättningen år 1939 vid kommunala vårdhem, med fördelning efter sjukdomsform.

Sjukdomsform	Från föreg. år kvar- liggande		In- tagna för vård		U t s k r i v n a										D. 31/12 befint- liga			
					åter- ställda		för- bätt- rade		oför- bätt- rade		till sinnes- sjukhus		Av- lidna		Samt- liga			
	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.	m.	k.
Manisk-depressiv sinnessjukdom	10	20	10	17	2	2	1	2	1	1	3	11	2	—	9	16	14	21
Schizofren sinnessjukdom . . .	352	303	155	104	1	—	12	8	17	11	58	38	5	7	93	64	411	324
Kronisk förryckthet	18	6	1	1	—	—	3	—	—	—	—	4	—	—	3	4	16	5
Epileptisk sinnessjukdom . . .	8	10	7	7	—	2	—	1	1	—	4	2	—	—	5	5	10	13
Sjkd under involutionsåren och vid hög ålder																		
präsenil form	14	60	4	18	1	2	2	3	2	4	—	6	1	6	6	21	14	64
senil form	42	53	22	29	1	—	4	4	1	3	10	9	9	14	25	30	34	61
Sjkd p. gr. av arteriosklerotiska förändringar	8	7	5	19	—	1	1	1	—	2	2	3	2	7	5	14	8	12
Sjkd p. gr. av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	2	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	1	5
Sjkd p. gr. av syfilitisk infektion																		
paralytisk form	4	2	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	2	1	3	1
annan form i centr. nervsyst.	—	2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2
Sjkd p. gr. av annan infektion	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Sjkd p. gr. av förgiftn. av alkoh.	4	—	5	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	5	—
Sjkd p. gr. av annan förgiftning	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—
Sjkd p. gr. av autointoxikation	—	—	4	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—	2
Psykogen sinnessjukdom																		
hysterisk form	1	—	1	2	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2	1	—	1
annan form	—	—	2	2	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	2	2	—	—
Abnorm personlighet	5	17	5	13	—	—	—	3	—	4	3	3	1	—	4	10	7	19
Sinnessvaghet	16	24	2	13	—	—	—	1	—	4	2	4	—	—	2	9	17	29
Sinnesslöhet	8	12	3	6	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	13	13
Icke sinnessj. vid intagn.	—	1	1	5	—	—	—	—	1	3	—	—	—	1	1	4	—	2
Summa	494	521	227	242	7	8	23	25	23	34	90	83	21	38	164	188	557	575

Enskilda vårdhem.

Godkända enl. Kungl. brev den 14 aug. 1920.

	Plats- antal		Plats- antal
Kullatorp, Solna	8	Paulströms vilohem, Tyringe . .	15
Samariterhemmet, Uppsala . . .	20	Thulins vilohem, Ängelholm . .	20
Vrå, Alsike	12	Katrinelund, Stehag	12
Lyckås, Mjölby	23	Solliden, Åkarp	16
Lundagård, Bredaryd	18		

Godkända enl. stadgan ang. sinnessjukvården i riket den 19 sept. 1929.

	Plats- antal		Plats- antal
Aspudden, Stockholm	10	Stora Vänhem, Österkorsberga . .	23
Ekenbergs vårdhem, Lidingö . .	13	Sjövik, Stensjön	12
Majgården, Lidingö	33	Sjöås, Eksjö	14
Syster Alfhilds sjukhem, Saltsjö- baden	14	Björkhem, Eksjö	12
Skanshemmet, Tureberg	19	Solviken, Målilla	14
Vångelsta, Uppsala	19	Manhem, Tyringe	25
Stora Sunnersta, Uppsala	14	Herthahemmet, Eslöv	15
Anzelii vårdhem, Flen	20	Thorskogs herrgård, Västerlanda	30
Ekvallens sjukhem, Sommen . .	21	Anneborg, Lundsbrunn	12
Bulsjö ensk. vårdhem, Österbymo	13	Furugården, Mellansel	20
		Summa enskilda vårdhem	497
		Totalsumma vårdplatser	1 582

III. Hjälpverksamhet m. m.

a. Hjälpverksamhet vid statens sinnessjukhus.

(enligt 93—100 §§ stadgan ang. sinnessjukvården i riket.)

Angående hjälpverksamheten vid de statens sinnessjukhus, som hava eget upptagningsområde, hänvisas till överinspektörens för sinnessjukvården berättelse för år 1939.

b. Annan hjälpverksamhet för de sinnessjuka.

Kuratorsverksamheten i Stockholm, Norrköping, Malmö och Göteborg har fortgått efter samma linjer som föregående år.

c. Sinnessjukvårdens hjälpförening.

Vid föreningens årsmöte den 16 maj 1939 och vid extra sammanträde den 22 december 1939 har föreningen beslutat ändra sina stadgar och därvid till sitt syfte angivit att med biträde av lämpliga organisationer och funktionärer meddela hjälp åt sinnessjuka och från sinnessjukdom helt eller delvis tillfrisknade personer samt samarbeta med statens hjälpverksamhet bland nämnda personer. Samtidigt beslöt föreningen ändra sitt namn till Sinnessjukvårdens hjälpförening. Enligt stadgarna i deras nu gällande lydelse kan till medlem i föreningen även antagas vid sinnessjukvårdsanstalt bildad lokalförening, som har samma syfte som hjälpföreningen. Normalstadgar för dylika lokalföreningar fastställdes i samband med ovannämnda ändring av föreningens stadgar. Av lokalföreningens årsinkomster har lokalförening att årligen bereda hjälp åt behö-

vande skyddslingar antingen genom penningunderstöd eller på annat lämpligt sätt. Lokalförening äger hos centralföreningen anhålla om bidrag till sitt hjälp-arbete. Sådant bidrag utgår ur centralföreningens årsavgifter och räntemedel.

Föreningens hjälpverksamhet har under år 1939 i likhet med föregående år kommit till uttryck i utdelande av tillfälliga penningunderstöd dels genom sjukhuscheferna vid sinnessjukhusen, dels ock direkt från föreningens kassa.

Till sjukhuscheferna hava sålunda överlämnats 4 500 kronor, vilka medel kommit 165 behövande till del. Genom hjälpbyrån för psykiskt sjuka och direkt från föreningens kassa hava utdelats understöd till ytterligare 7 personer.

Till bestridande av dessa utgifter har föreningen haft att tillgå årsavgifter och räntan å befintligt kapital, vilket under året ökat från 99 643 kronor till 99 982 kronor.

IV. Anstalter för psykopatiska och nervösa barn.

Enligt kungl. kungörelsen den 4 juni 1937 lämnar staten bidrag till barnhem (skolhem) för psykopatiska och nervösa barn.

Här nedan hava gjorts ett par siffersammanställningar av inkomna rapporter från dylika anstalter år 1939.

Antal platser och vård dagar samt omsättning vid skolhem år 1939.

Skolhem	Antal ¹ vård- plat- ser d. 31/12	Under året				D. 31/12 befint- liga		Vård- dagar för samt- liga vårdade	Medel- tal vårda- de per dag	Högsta antal någon dag vård- dade	Dag- avgift kr.
		in- tagna		ut- skrivna							
		g.	fl.	g.	fl.	g.	fl.				
Mellansjö, Täby	44	11	9	15	7	29	14	16 830	46	50	2 50
Råbyholm, Lund	20	8	4	6	7	15	4	7 049	19	21	1 50
Frölundaborg, Göteborg	33	27	10	17	10	23	7	11 700	32	33	2 400
Skårsbo, Alingsås	23	9	—	8	—	22	—	8 243	23	23	2 00

Inkomster och utgifter vid skolhem år 1939.

Skolhem	Inkomster					Utgifter för driften ³				
	Summa	Vård- av- gifter	Statsbidrag till		Från en- skilda	Summa	Därav		Övriga ut- gifter	
			driften	lärare			avlö- ning	kost- håll		Per vård- dag
Mellansjö, Täby	96 994	42 165	31 962	22 798	69	83 909	44 877	19 233	4:99	410000
Råbyholm, Lund	32 213	10 650	14 074	7 489	—	29 988	7 945	8 130	4:25	—
Frölundaborg, Göteborg	38 877	22 854	11 932	—	4 091	38 089	8 762	11 197	3:26	1 091
Skårsbo, Alingsås	41 893	16 035	16 496	9 362	—	45 200	18 374	9 788	5:48	—

¹ Enligt vilket statsbidrag utgår. — ² Under 1 jan.—31 mars kr. 2:25. — ³ Frånsett utgifter för hyror och nybyggnader. — ⁴ Hyror.

Sinnessjuknämndens årsberättelse för år 1939.

Under året hava hållits 42 sammanträden, av vilka 1 å S:t Sigfrids sjukhus och centralfängelsets i Växjö sinnessjukavdelning, 1 å S:t Lars sjukhus, 1 å S:t Jörgens sjukhus, 1 å Lillhagens sjukhus, 1 å Sätters sjukhus och 1 å Ulleråkers sjukhus, övriga 36 i Stockholm.

Förhör, som omförmäles i 5 kap. sinnessjuklagen, har ej under året av nämnden påkallats.

Rörande nämndens verksamhet i övrigt meddelas följande

Översikt.

Från år 1938 balanserade ärenden	90	
Under redovisningsåret inkomna ärenden	2 217	2 307
Under redovisningsåret behandlade:		
Utskrivningsärenden	2 144	
Ärenden av annan art	74	2 218
Till år 1940 balanserade ärenden	89	2 307

Redogörelse för utskrivningsärenden.

Fallens art	Utskrivna	Försöks- utskrivna	Fortsatt försöks- utskrivn.	Ändring i försöks- utskriv- nings- villkoren	Återför- visning till sjukvårds- läkare	Avslag	Summa
För brott tilltalade, otillräknelig förklarade	120	357	481	78	7	428	1 471
Övriga, i första hand på nämndens beslut ankommande fall	43	74	81	16	1	133	348
I första hand på sjukvårdsläkarens beslut ankommande fall	—	1	—	—	11	313	325
Summa	163	432	562	94	19	874	2 144

I översikten hava ej upptagits 553 ärenden, som föranlett beslut om allenast läggande till handlingarna, överlämnande till annan myndighet, bordläggning för ytterligare utredning m. m. eller som på grund av gällande bestämmelser icke upptagits till prövning.

Antalet utgående expeditioner under året hava varit 3 982.

Tab. 1. Uppgifter från sinnessjukhus, tillhöriga staten eller städer

	G r u p p									
	För vård				För observation enl. kap. 4 ssjl.					
	I allt		Därav på egen ansökan		I allt		Därav på egen ansökan		Efter observ. till vård överförda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Statens sinnessjukhus .	2 828	2 770	729	952	129	102	69	57	35	33
Psykiatriska sjukhuset ¹ i Stockholm	239	220	³ 131	⁴ 147	⁵ 38	⁵ 43	—	—	—	—
Ulleråkers sjukhus vid Uppsala . .	260	214	77	72	21	4	12	4	8	3
S:t: Annas sjukhus i Nyköping . .	60	74	16	28	1	1	—	—	1	1
Sundby sjukhus vid Strängnäs . . .	105	124	18	27	—	1	—	1	—	1
Birgittas sjukhus i Vadstena	149	164	43	50	13	11	12	11	8	6
Ryhovs sjukhus i Jönköping	155	227	36	88	4	9	4	9	—	2
S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö . .	144	130	16	32	3	2	2	2	1	1
„ „ „ „ specialavd . .	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:t: Gertruds sjukhus i Västervik .	109	151	32	40	2	1	2	1	—	1
S:t Olofs sjukhus i Visby	60	58	34	40	—	—	—	—	—	—
S:t: Lars sjukhus i Lund	195	185	45	45	1	1	—	1	1	1
Vipeholms sjukhus i Lund	49	12	—	—	—	—	—	—	—	—
S:t: Maria sjukhus i Hälsingborg .	225	266	98	119	4	1	2	1	3	—
S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg .	85	74	15	27	2	1	2	1	1	—
Restads sjukhus vid Vänersborg . .	119	152	23	21	1	1	—	1	—	—
Källshagens sjukhus i Vänersborg .	⁶ 129	27	2	3	—	—	—	—	—	—
Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn	153	111	26	19	4	3	4	3	1	3
Västra Marks sjukhus i Örebro . .	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—
Salberga sjukhus i Sala	64	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Säters sjukhus	128	132	30	37	4	2	4	2	—	1
Gådeå sjukhus i Härnösand	49	47	8	18	2	5	2	5	1	4
Frösö sjukhus vid Östersund	136	124	39	53	10	8	8	8	3	5
Umedalens sjukhus vid Umeå	135	188	28	71	17	8	13	7	5	4
Furunäsets sjukhus vid Piteå . . .	71	60	12	15	2	—	2	—	2	—
Städers sinnessjukhus .	1 021	1 265	533	512	17	20	16	20	9	8
Beckomberga sjukhus	572	621	392	368	13	15	13	15	6	8
Långbro sjukhus	203	219	95	86	—	—	—	—	—	—
S:t Eriks sjukhus, avd. f. sinnessjuka	20	85	—	1	—	—	—	—	—	—
Norrstulls sjukhus, „ „ „	—	67	—	—	—	—	—	—	—	—
Rånäs sjukhus	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö östra sjukhus	46	74	13	25	2	1	2	1	1	—
Lillhagens sjukhus	180	186	33	32	2	4	1	4	2	—
Summa	3 849	4 035	1 262	1 464	146	122	85	77	44	41

Grupp B. För vård intagna samt efter observation enl. 4 kap. ssjl. resp. undersökning enl. tillhörigt staten eller stad som övertagit hela sin sinnessjukvård.

Grupp C. Änjo intagna, ej ovan under B medräknade.

Grupp D. Under grupp B upptagna med frånräknande av dem som förut varit för vård intagna

Grupp E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus som ovan sagts.

¹ Klinikpatienter medräknade i grupp A. — ² För observation resp. undersökning intagen, överföres till grupp B resp. C eller D, räknat från beslutets datum resp. den dag då domen specialavd. 96. — ⁷ D:o 90. — ⁸ D:o 85. — ⁹ D:o 5. — ¹⁰ Därav imbecilla 84.

som övertagit hela sin sinnessjukvård, rörande de år 1939 intagna.

A										Grupp D				Grupp E			
För undersökn. enl. kap. 6 ssjl.				Summa för gr. A		Grupp B		Grupp C								Grupp E	
I allt		Efter slutt. undersökn. till vård överförda								I allt		Därav ej förut sin- nessjuka					
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
33	6	9	2	2 990	2 878	2 586	2 590	149	172	2 074	2 013	1 741	1 611	138	43		
3	—	1	1	280	263	236	212	4	7	164	145	136	111	—	2		
2	1	1	—	283	219	246	208	3	2	201	170	185	138	20	7		
—	—	—	—	61	75	56	62	4	13	51	47	51	47	1	—		
7	2	—	—	112	127	97	123	—	1	75	91	61	80	8	1		
—	—	—	—	162	175	127	133	26	37	104	115	87	104	4	—		
1	—	—	—	160	236	136	205	14	19	113	170	79	128	5	5		
6	2	1	—	153	134	139	128	3	3	112	99	98	86	4	—		
—	—	—	—	29	—	14	—	—	—	10	—	8	—	15	—		
—	—	—	—	111	152	100	144	1	8	73	101	57	85	8	—		
5	—	3	—	65	58	60	58	2	—	49	40	49	39	1	—		
2	1	—	1	198	187	185	180	—	1	137	133	122	108	11	6		
—	—	—	—	49	12	49	12	—	—	49	12	—	—	—	—		
1	—	1	—	230	267	172	211	53	52	146	165	97	107	4	3		
3	—	1	—	90	75	80	71	2	2	49	43	41	37	5	1		
—	—	—	—	120	153	110	152	—	—	84	115	75	99	9	—		
—	—	—	—	129	27	99	17	1	—	* 92	13	¹⁰ 92	12	⁹ 30	10		
2	—	1	—	139	114	131	111	—	1	99	85	91	76	4	2		
—	—	—	—	—	30	—	29	—	1	—	28	—	—	—	—		
—	—	—	—	64	—	63	—	—	—	61	—	61	—	1	—		
—	—	—	—	132	134	115	123	10	4	98	101	91	86	3	1		
1	—	—	—	52	52	48	50	—	1	35	36	23	25	2	—		
—	—	—	—	146	132	118	110	19	17	109	95	94	73	2	2		
—	—	—	—	152	196	139	188	1	1	104	162	95	133	—	3		
—	—	—	—	73	60	66	58	6	2	59	47	48	32	1	—		
—	—	—	—	1 038	1 285	954	1 059	52	44	568	657	494	564	30	176		
—	—	—	—	585	636	540	578	34	29	315	369	302	352	11	29		
—	—	—	—	203	219	194	210	6	3	129	135	90	114	3	6		
—	—	—	—	20	85	10	29	—	—	10	25	—	—	9	55		
—	—	—	—	—	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67		
—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13		
—	—	—	—	48	75	36	63	9	9	16	23	15	18	2	2		
—	—	—	—	182	190	174	179	3	3	98	105	87	80	5	4		
33	6	9	2	4 028	4 163	3 540	3 649	201	216	2 642	2 670	2 235	2 175	168	219		

6 kap. ssjl. till vård överförda² med frånräknande av dem, som förflyttats från sinnessjukhus

å sjukhus som ovan sagts.

som efter sjukvårdsläkarens beslut resp. laga kraftvunnen dom, för vård kvarstannat på sjukhuset, vunnit laga kraft. — ³ Därav klinikpatienter 34. — ⁴ D:o 16. — ⁵ Klinikpatienter. — ⁶ Därav å

Tab. 2. Uppgifter från de i Tab. 1 angivna sinnessjukhusen rörande under samma

	A v g å n g n a											
	Vid in- tagnin- gen ej i behov av vård (17 § ssjl)		Åter- ställda (17 § ssjl)		För- bättrade (17 § ssjl)		På gr. av bristande utrymme el. för vård utom sjuk- huset (18 §)		För- flyttade till annat sinnes- sjukhus		Efter slutförd observa- tion (4 kap. ssjl)	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Statens sinnessjukhus . . .	34	38	622	799	793	735	224	339	163	62	88	69
Psykiatriska sjukhuset ¹ i Stockholm . . .	1	—	99	81	57	60	38	44	16	19	239	244
Ulleråkers sjukhus vid Uppsala . . .	1	1	57	76	87	86	7	6	20	4	11	1
S:t Annas sjukhus i Nyköping . . .	—	—	25	27	17	12	4	2	1	—	—	—
Sundby sjukhus vid Strängnäs . . .	—	—	22	46	8	22	4	19	2	2	—	—
Birgittas sjukhus i Vadstena . . .	4	5	38	44	52	48	7	14	10	4	4	5
Ryhovs sjukhus i Jönköping . . .	—	2	34	105	78	37	14	42	8	4	4	7
S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö . . .	—	1	8	39	36	42	32	17	1	—	2	1
» » » , specialavd. . .	—	—	—	—	2	—	1	—	22	—	—	—
S:t Gertruds sjukhus i Västervik . . .	1	1	54	58	8	47	6	22	9	—	2	—
S:t Olofs sjukhus i Visby . . .	1	—	4	8	18	14	7	4	—	—	—	—
S:t Lars sjukhus i Lund . . .	5	2	53	36	97	59	20	27	14	6	—	—
Vipeholms sjukhus i Lund . . .	—	—	—	—	13	—	1	—	—	—	—	—
S:t Maria sjukhus i Hälsingborg . . .	1	—	45	47	40	65	23	13	4	2	1	1
S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg . . .	2	1	33	30	13	12	16	26	8	3	1	1
Restads sjukhus vid Vänersborg . . .	1	1	38	54	14	21	5	32	19	3	1	1
Källshagens sjukhus i Vänersborg . . .	—	—	1	4	16	8	8	1	11	1	—	—
Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn . . .	—	1	26	22	35	38	5	9	4	—	2	—
Västra Marks sjukhus i Örebro . . .	—	—	—	—	—	31	—	—	—	4	—	—
Salberga sjukhus i Sala . . .	—	—	—	—	21	—	—	—	1	—	—	—
Säters sjukhus . . .	1	2	7	26	33	44	5	7	1	5	4	1
Gådeå sjukhus i Härnösand . . .	2	6	11	21	23	29	4	4	7	2	—	—
Frösö sjukhus vid Östersund . . .	6	3	38	38	31	15	10	16	3	3	7	3
Umedalens sjukhus vid Umeå . . .	8	7	15	10	80	37	5	33	1	—	10	4
Furunäsets sjukhus vid Piteå . . .	—	5	14	27	14	8	2	1	1	—	—	—
Städers sinnessjukhus . . .	6	6	310	211	408	491	106	89	49	174	8	11
Beckomberga sjukhus . . .	—	1	227	141	253	292	16	39	19	54	7	6
Långbro sjukhus . . .	4	2	56	32	61	70	36	23	¹⁰ 10	¹¹ 55	—	—
S:t Eriks sjukhus, avd. f. sinnessjuka . . .	—	—	3	4	2	7	—	2	5	36	—	—
Norrstulls sjukhus, » » » . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	17	—	—
Rånäs sjukhus . . .	—	—	—	1	—	5	—	—	—	4	—	—
Malmö östra sjukhus . . .	—	—	15	20	18	21	3	4	2	2	1	1
Lillhagens sjukhus . . .	2	3	9	13	74	95	51	21	13	6	—	4
Summa	40	44	932	1010	1201	1226	330	428	212	236	96	80

¹ Klinikpatienter medräknade. — ² Klinikpatienter. — ³ Därav avviken 1. — ⁴ D:o 5. — ⁵ D:o 2. —
¹⁰ Därav till familjevård 7. — ¹¹ D:o 9. — ¹² Därav avviken 4. — ¹³ D:o 16.

år 1939 avgångna, ävensom vid dess slut befintliga samt exspektanter vid tidpunkt.

Den 31 dec. befintliga																	Ex- spek- tanter				
Efter slutförd under- sök- ning (6 kap.)		Andra under året av- gångna		Av- lidna		Summa		För vård		D ä r a v i kon- trollerad familje- vård		försöks- utskrivna		För ob- serva- tion (4 kap.)		För under- sök- ning (6 kap. ssjl.)		Summa			
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
22	4	113	148	467	451	2 526	2 645	12879	10738	496	304	1481	1347	6	—	7	1	12892	10739	1972	1 087
1	—	16	25	10	4	277	277	135	141	—	—	³ 15	9	—	—	1	—	136	141	5	23
1	—	3	2	41	31	228	207	1 085	897	37	56	⁴ 213	181	2	—	—	1	1 087	898	78	63
—	—	—	2	11	20	58	63	217	222	11	1	64	90	—	—	—	—	217	222	6	8
9	2	—	4	25	22	70	117	570	527	8	—	69	⁵ 23	—	—	—	—	570	527	83	34
—	—	26	25	19	30	160	175	610	433	26	21	⁵ 56	28	—	—	—	—	610	433	35	6
1	—	6	9	30	34	175	240	821	803	—	—	⁵ 123	163	—	—	—	—	821	803	271	83
4	2	3	3	23	24	109	129	592	659	103	77	⁵ 93	100	—	—	1	—	593	659	172	127
—	—	—	—	1	—	26	—	121	—	2	—	⁵ 18	—	—	—	—	—	121	—	29	—
—	—	4	7	23	27	107	162	688	600	2	1	⁵ 41	25	—	—	—	—	688	600	137	46
1	—	5	5	8	3	44	34	171	169	27	24	49	29	—	—	1	—	172	169	5	7
—	—	—	2	22	34	211	166	749	804	15	12	⁵ 42	94	—	—	2	—	751	804	98	81
—	—	—	—	21	1	35	1	657	167	—	—	11	4	—	—	—	—	657	167	140	128
—	—	13	22	38	38	165	188	852	800	—	—	77	74	—	—	—	—	852	800	88	114
2	—	—	1	6	6	81	80	279	249	—	—	28	11	—	—	1	—	280	249	29	34
—	—	—	—	21	28	99	140	678	633	—	—	⁵ 10	16	—	—	—	—	678	633	275	113
—	—	—	—	19	12	55	26	⁶ 794	317	⁷ 62	3	⁸ 127	1	—	—	—	—	⁶ 794	317	15	—
2	—	7	12	34	26	115	108	593	539	39	22	40	35	1	—	—	—	594	539	99	42
—	—	—	—	—	1	—	36	—	429	—	—	—	80	—	—	—	—	—	429	—	53
—	—	—	—	11	—	33	—	590	—	50	—	⁹ 148	—	—	—	—	—	590	—	14	—
—	—	7	10	32	21	90	116	799	599	26	2	70	59	—	—	1	—	800	599	149	67
1	—	2	4	7	7	57	73	207	143	—	—	13	4	1	—	—	—	208	143	3	—
—	—	8	11	30	18	133	107	575	466	20	16	79	118	—	—	—	—	575	466	18	38
—	—	13	3	25	50	157	144	624	750	12	12	54	183	2	—	—	—	626	750	166	—
—	—	—	1	10	14	41	56	472	391	56	57	41	20	—	—	—	—	472	391	57	20
—	—	43	39	148	165	1 078	1 186	2 359	3 026	6	2	107	220	—	1	—	—	2 359	3 027	10	34
—	—	34	29	57	53	613	615	941	953	—	—	⁸ 69	⁵ 90	—	1	—	—	941	954	3	7
—	—	6	3	43	30	216	215	512	543	6	2	⁵ 25	41	—	—	—	—	512	543	—	—
—	—	—	—	13	39	23	88	61	332	—	—	3	16	—	—	—	—	61	332	—	—
—	—	—	—	9	—	27	—	—	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165	—	—
—	—	—	—	4	—	14	—	—	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102	—	—
—	—	3	7	7	11	49	66	247	281	—	—	1	6	—	—	—	—	247	281	7	27
—	—	—	—	28	19	177	161	598	650	—	—	9	67	—	—	—	—	598	650	—	—
22	4	156	187	615	616	3 604	3 831	15238	13764	502	306	1588	1567	6	1	7	1	15251	13766	1982	1 121

⁶ Därav å specialavd. 465. — ⁷ Do: 56. — ⁸ Do: 121 och 4 avvikna. — ⁹ Därav 7 avvikna. —

Tab. 3 a. Uppgifter för år 1939 från de i Tab. 1 angivna sinnessjukhusen rörande intagna, döda samt den 31 dec. befintliga med fördelning efter sjukdomsform.

S j u k d o m s f o r m	1		2				3		4		5	
			Intagna enl. tab. 1						Döda		Den 31 december be- fintliga	
			grupp B		grupp D							
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom	411	709	241	425	40	65	837	1 259				
Schizofren sinnessjukdom	1 193	1 182	868	938	233	220	9 605	8 514				
Kronisk förryckthet	15	12	9	9	5	4	76	58				
Epileptisk sinnessjukdom	70	66	47	54	7	9	286	256				
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder												
präsenil form	109	380	85	192	21	70	363	1 258				
senil form	180	223	170	201	114	137	296	435				
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar	86	93	80	87	46	37	115	103				
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan	105	62	81	60	35	15	221	78				
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion												
paralytisk form	80	27	64	21	36	14	247	76				
annan form av syfilis i centrala nervsystemet	17	5	12	2	3	2	28	13				
Sinnessjukdom på grund av annan infektion . .	28	31	24	24	6	5	70	61				
Sinnessjukdom på grund av förgiftn. av alkohol	208	11	127	7	7	—	176	9				
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning .	62	21	38	18	5	4	25	22				
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation . .	18	47	16	41	2	13	17	35				
Psyko-gen sinnessjukdom												
hysterisk form	23	93	17	65	3	—	26	92				
annan form	152	228	121	194	—	2	111	141				
Abnorm personlighet	434	263	327	169	7	5	717	375				
Sinnessvagheter	255	128	227	103	23	8	1 348	703				
Sinnesslöhet	59	22	58	20	22	6	682	274				
Vid intagningen icke sinnessjuka	32	38	28	33	—	—	3	—				
Annan eller okänd diagnos	3	8	2	7	—	—	2	4				
Summa	3 540	3 649	2 642	2 670	615	616	15 251	13 766				

Ann. Pour les noms latins des maladies voir Tabl. 6.

Tab. 3 b. Uppgifter från de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen rörande ålder vid första insjuknandet hos de enligt tab. 1, grupp D, år 1939 intagna.

	α-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-60	60-70	70-80	Ok.	Summa
Män	370	225	229	277	263	220	202	179	233	165	120	131	2 614
Kvinnor	154	197	237	246	339	287	247	213	288	193	137	99	2 637
Summa	524	422	466	523	602	507	449	392	521	358	257	230	5 251

Tab. 4. Sammandrag av uppgifter från de i tabell 1 angivna sinnessjukhusen ang. *orsaker*, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit hos de år 1939 intagna, grupp B.

1	2	3	4	1	2	3	4
O r s a k e r	Män	Kvin- nor	Sum- ma	O r s a k e r	Män	Kvin- nor	Sum- ma
Involution och ålderdom . . .	201	718	919	Skrämsel, sinnesrör., olycksfall . . .	5	11	16
Åderförkalkning	106	108	214	Arbetslöshet, arbetstvist . . .	35	8	43
Syfilis i centrala nervsystemet . . .	102	35	137	Bekymmer, motgångar . . .	50	44	94
Skador å huvudet	56	8	64	Sorg, ångslan, oro, grubbel . . .	17	43	60
Commutio, contusio cerebri . . .	8	3	11	Ogynsam miljö	3	12	15
Hæmorrhagia cerebri	14	15	29	Anhörigs död	123	23	146
Övriga förändringar av hjärnan . . .	14	11	25	Självmod inom släkten	11	9	20
Epilepsi	31	25	56	Olyckliga familjeförhållanden . . .	8	13	21
Andra nervsystemets sjukdomar . . .	11	7	18	Överanstängning, svårigheter . . .	21	26	47
Eucephalitis lethargica	21	20	41	Erotiska missräkningar	2	1	3
Influenta	14	12	26	Olycklig kärlek, ol. äktenskap . . .	31	64	95
Övr. infektiöns- o. a. sjukd.	25	32	57	Gränelse	6	2	8
Utmattning, inkl. kroniska kon- sumtionstillstånd	2	8	10	Ensamhetskänsla, vantrivsel . . .	1	8	9
Havandeskap, barusäng, digivn. Förgiftning	—	47	47	Reaktion mot militärtjänat.	9	—	9
Missbruk av sprit	281	15	296	Andra psykogena moment	7	4	11
Morfin, opiat, narcotica	42	26	68	Ärftlig, psykopatisk belastning ¹ . . .	745	807	1552
Autointoxikationstillstånd	—	—	—	Sinnessjukdom eller annat psy- kiskt abnormtillstånd hos den sjukes syskon	451	545	996
Morbus Basedowii	1	6	7				
Diabetes mellitus	3	4	7				
Endocrina rubbningar	—	2	2				

¹ Sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led — hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon (specif. se följ. tabell).

Tab. 5. Sammandrag för år 1939 av de i tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de i tab. 4 med *ärftlig psykopatisk belastning* upptagna med fördelning efter sjukdomsform.

1	2	3	4	1	2	3	4
Sjukdomsform	Män	Kvin- nor	Sum- ma	Sjukdomsform	Män	Kvin- nor	Sum- ma
Manisk-depressiv sinnessjukdom . . .	103	200	303	Sinnessjukdom på grund av an- nan infektion	8	7	15
Schizofren sinnessjukdom	346	350	696	Sinnessjukdom på grund av för- giftning av alkohol	17	2	19
Kronisk förryckthet	4	2	6	Sinnessjukdom på grund av an- nan förgiftning	6	1	7
Epileptisk sinnessjukdom	16	18	34	Sinnessjukdom på grund av autointoxikation	4	7	11
Sinnessjukd. under involutions- åren och vid hög ålder	—	—	—	Psyko-gen sinnessjukdom	—	—	—
präsenil form	16	56	72	hysterisk form	2	12	14
senil form	13	15	28	annan form	12	26	38
Sinnessjukdom på grund av ar- teriosklerotiska förändringar . . .	4	5	9	Abnorm personlighet	71	49	120
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	9	7	16	Sinnessvaghet	99	38	137
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion	—	—	—	Sinnesslöhet	11	9	20
paralytisk form	4	2	6	Annan diagnos	—	1	1
annan form av syfilis i centrala nervsystemet	—	—	—				
				Summa	745	807	1552

Amm. Ärftlig psykopatisk belastning kända hos tidigare generationer i rätt uppstigande led — hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon. Rörande sjukdomarnas latinska benämning se Tab. 6. *Pour les noms latins des maladies* se Tabl. 6.

Tab. 6. Sammandrag av uppgifter från de i Tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de under år 1939 återställda.

A. Sjukdomens *bestånd* hos de under året återställda.

1	2		3		4		5		6		7		8		9
Sjukdomsform	0—1 månad		1—6 månader		6—12 månader		1—3 år		Mer än 3 år		Okänt		Summa		Summa sjuksjukhus
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Maniak-depressiv sinnessjukdom <i>Psychosis manico-depressiva</i>	12	24	78	141	63	106	43	78	17	26	5	18	218	393	611
Schizofren sinnessjukdom <i>Dementia praecox, Schizophrenia</i>	18	9	59	66	53	62	63	64	25	25	4	5	222	231	453
Kronisk förryckthet <i>Paranoia</i>	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Epileptisk sinnessjukdom <i>Insania epileptica</i>	3	2	2	1	—	1	1	—	2	1	—	2	8	7	15
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder															
präsenil form <i>Insania et dementia praesenilis</i>	—	1	10	13	5	15	4	19	4	7	—	1	23	56	79
senil form <i>Dementia senilis</i>	1	—	2	1	—	1	—	1	—	1	—	—	3	4	7
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar <i>Dementia arteriosclerotica</i>	2	—	1	2	1	—	1	—	1	—	—	—	4	4	8
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan <i>Insania et dementia e lesione cerebri</i>	2	2	7	4	3	3	2	1	1	—	—	—	15	10	25
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion															
paralytisk form <i>Dementia paralytica</i>	—	—	6	1	3	—	—	—	—	1	—	—	9	2	11
annan form av syfilis i centrala nervsystemet <i>Insania et dementia luetica</i>	—	—	1	2	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	4
Sinnessjukdom på grund av annan infektion <i>Psychosis ex infectione</i>	6	5	4	8	1	1	1	2	—	—	—	—	13	15	28
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	50	2	66	2	9	1	5	—	3	1	1	—	134	6	140
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	10	2	26	3	4	2	2	6	1	—	—	—	43	13	56
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	4	2	3	17	1	5	1	7	—	—	—	—	9	31	40
Psykogen sinnessjukdom															
hysterisk form <i>Hysteria</i>	1	9	7	24	2	3	—	3	2	7	—	2	12	48	60
annan form <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	37	31	33	63	14	20	10	11	5	2	2	3	101	130	231
Abnorm personlighet <i>Psychopathia</i>	16	2	35	13	11	12	10	10	31	8	9	6	112	51	163
Okänd diagnos	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	3
Summa	162	91	341	363	170	233	141	202	94	80	21	37	929	1006	1935

B. Återställda bland de under de sista 10 åren intagna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Den återställda intogs före redovisningsåret det	9:de året	8:de året	7:de året	6:te året	5:te året	4:de året	3:de året	2:dra året	1:sta året	Redovisningsåret
eller år	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
Hela antalet återställda	1 068	1 238	1 182	1 336	1 595	1 940	1 743	1 748	1 758	1 156
Samtliga intagna ² enl. Tab. 1, grupp B	3 765	4 799	4 651	4 952	6 125	7 231	7 546	7 293	7 204	7 189
Återställda på 100 intagna	28.3	25.8	25.4	27.0	26.0	26.6	23.1	24.0	24.4	16.0

Anm. Här medtagas principiellt *alla* återställda, även bland sådana sjuka som överförts från annat sinnessjukhus för de sjukhus som finnas upptagna i Tab. 2. Emellertid hava för äldre år en del provisoriska sjukhus bortfallit (Katarina sjukhus i Stockholm, Malmö kommunala sinnessjukhus samt Vårdhemmet Gibraltar i Göteborg). vadan de å dessa sjukhus återställda ej numera ingå (före 1936). För beräkning av procentsiffran återställda hava här så vitt möjligt ur samtliga intagna uteslutits de å dessa sjukhus intagna

¹ Här ej medräknade 49 å Allmänna sjukhuset i Malmö. — ² Se anm.

Tab. 7. Uppgifter från de i Tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de i grupp B intagna efter yrke och civilstånd år 1939.

I. Yrke.

1	2		3		4	
	Yrkes- utövare		Hu- strur utan yrke		Övriga familje- med- lemmar ¹	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
I. Jordbruk och binärningar.						
Godsägare, lantbr. o. arrend. av större egend., mejeriäg., lantbruksinsp.	82	—	8	75	18	² 43
Hemmansägare, arrendatorer av mindre egendomar, mejeriföreståndare, trädgårdsmästare, hönseriägare, rättare	248	—	23	212	² 49	³ 147
Torpare, statare, jordbruksarbetare, mejeriarbetare, trädgårdsarbetare samt tjänstefolk i jordbruk	435	—	15	93	² 20	⁵ 46
Kuskar, chaufförer, snickare, maskinister samt smeder m. fl. i jordbruk	18	—	—	7	1	6
Personal i hushållningssällskap, lantbruksstyrelsen etc.	—	—	—	—	—	—
Fiskeriintendenten, personal i fiskeriföretag, befäl å fiskefartyg	—	—	—	—	—	—
Fiskare, maskinister och besättning å fiskefartyg	20	3	10	1	2	2
Skogsäg., jägmäst., skogsförv., flottningsschefer, tjänstem. i domänstyr.	4	—	—	2	2	2
Kronojägare, skogsvaktare	4	—	—	4	1	—
Skogsarbetare, flottningsarbetare, kolare	113	—	27	² 4	7	—
II. Industri och hantverk.						
<i>Malmbrytning, mineral-, metall- och maskinindustri.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	32	—	15	—	—	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	196	6	109	8	10	—
<i>Jord- och stenindustri.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	—	—	5	—	—	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	88	1	43	² 2	7	—
<i>Trävaruindustri.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	10	—	2	—	2	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	95	—	56	² 4	8	—
<i>Pappers- och grafisk industri.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	3	—	2	—	—	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	58	13	20	—	—	—
<i>Närings- och njutningsmedel.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	16	4	9	² 2	4	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	50	14	17	—	2	—
<i>Textil- och beklädnadsindustri.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	9	4	3	2	1	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	41	132	34	² 4	² 7	—
<i>Läder-, hår- och gummitvaruindustri.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	4	—	4	—	—	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	52	12	19	1	² 4	—
<i>Kemisk-teknisk industri.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	7	2	1	—	—	—
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	14	4	10	—	—	—
<i>Byggnadsverksamhet, belysning, vattenledning m. m.</i>						
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	24	—	25	1	2	—
Förmän, arb., kuskar, maskinister, hantverkare i denna ind., vägarb.	245	1	137	² 11	9	—

¹ Hit räknas barn över 15 år, andra anhöriga m. fl. — ² Därav barn under 15 år 1. —
³ D:o 2. — ⁴ D:o 7. — ⁵ D:o 3.

Tab. 7 (forts.). Uppgifter från de i Tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de i grupp B intagna efter yrke och civilstånd år 1939.

I. Yrke.

	2		3	4	
	Yrkes- utövare		Hu- strar utan yrke	Övriga familje- med- lemmar ¹	
	m.	kv.		m.	kv.
<i>Ej specificerad industri.</i>					
Företagare, hantverksmästare, direktörer, ingenjörer, kontorspersonal .	54	12	25	—	1
Förmän, arbetare, kuskar, maskinister, hantverkare inom denna ind. .	142	18	84	² 12	3
III. Handel och samfärdsel.					
<i>Varuhandel och kommission.</i>					
Direktör, disponent, innehavare av större handelsföretag, kontors- och förvaltningspersonal, agenter	116	51	44	—	8
Innehavare av mindre affärer, handelsarbetare, vaktmästare etc.	147	63	48	9	³ 9
<i>Bank och försäkring.</i>					
Chefer i riksbank, riksgäldsfullmäktige, riks-försäkringsanstalt, pensions- styrelse etc. samt direktör, innehavare av större pantbank eller växel- kontor, förvaltningspersonal, försäkringsinspektörer	25	14	12	2	—
Vaktmästare, maskinister etc.	6	—	2	—	—
<i>Hotell och restaurangförelse.</i>					
Innehav., dir. eller förest för hotell, restaurang, större pensionat e. d.	3	3	2	—	2
Kontorspersonal, portier, serveringspersonal, städerska, eldare etc. . .	25	69	4	1	—
<i>Post, telegraf och telefon.</i>					
Tjänstemän av högre grad	7	9	7	—	—
Tjänstemän av lägre grad (brevbärare, vaktm., telefonarb., hantv. etc.)	21	14	14	—	1
<i>Järnväg och spårväg.</i>					
Tjänstemän av högre grad	8	—	10	1	—
Tjänstemän av lägre grad (verkmästare, lokmästare, lokomotivförare, konduktör, banvakt, spårvägsarbetare etc.)	68	1	47	4	7
<i>Allmän landtransport.</i>					
Åkare, droskägare, kontorspersonal	7	1	4	—	—
Vaktmästare, kuskar, chaufförer, stadshud, stuveri- o. transportarb. etc.	65	—	48	⁴ 4	2
<i>Sjöfart.</i>					
Skeppsredare och -mäklare, stuvare, kontorspersonal, skeppsbefäl . . .	8	—	11	—	1
Sjömän, köks- och serveringspers., maskinist, eldare, vaktmästare etc.	76	—	10	2	3
<i>Lots-, fyr-, hamn-, räddnings- och flygväsende.</i>					
Tjänstemän och kontorspersonal, hamnbefäl	1	—	1	—	—
Sjömän, slussvakt, maskinist, vaktm., lots, fyrvakt, pilot, mekaniker etc.	9	—	8	—	2
IV. Allmän förvaltningstjänst och fria yrken.					
<i>Statens civila förvaltning, ej ovan under III nämnd.</i>					
Överordnade tjänstemän, kontorspersonal	10	3	9	—	—
Bevakningspersonal vid tullen, maskinister, vaktmästare etc.	7	—	8	—	1
<i>Försvarsväsendet.</i>					
Officerare, underofficerare, kontorspersonal	22	2	12	1	2
Manskap, varvsarbetare, montörer, hantverkare, förrädsarbetare, fäst- ningsarbetare, ammunitionsarbetare, kuskar, maskinister etc.	15	1	7	—	2

¹ Hit räknas barn över 15 år, andra anhöriga m. fl. — ² Därav barn under 15 år 3. — ³ D:o 1. — ⁴ D:o 2.

Tab. 7 (forts.). Uppgifter från de i Tab. 1 angivna sinnessjukhusen ang. de i grupp B intagna efter yrke och civilstånd år 1939.

I. Yrke.

1	2		3	4	
	Yrkes- utövare		Hu- strur utan yrke	Övriga familje- med- lemmar	
	m.	kv.		m.	kv.
<i>Kommunal förvaltning.</i>					
Tjänstemän, kontorspersonal	11	3	12	—	—
Polis, brandmanskap, fjärdingsmän, vaktmästare etc.	24	1	24	—	1
<i>Religionsvård.</i>					
Prästerskap (svenska kyrkans och andra religiösa samfunds)	1	2	3	2	2
Organist, klockare, kyrkobetjäning	5	6	4	1	1
<i>Undervisning m. m.</i>					
Professor, lektor, adjunkt, folk-koleinsp., chefer vid bibl., arkiv, museum	21	18	14	³ 1	1
Folk- och småskollärare, maskinister, vaktmästare etc.	15	34	7	3	4
<i>Litterära och konstnärliga yrken m. m.</i>					
Redaktörer, journalister, advokater, bildhuggare, konstnär, skådesp. etc.	45	13	15	—	1
Statister, musikanter, cirkusartister, biljettförsäljare, maskinister, vaktmästare, scenarbetare etc.	15	5	7	—	—
<i>Sjuk-, fattig- o. barnavård, fångvård samt annan social verksamhet.</i>					
Läkare, tandläkare, veterinär, apotekare samt högre tjänstemän vid hit-hör. ämbetsverk, lärare vid abnormskola, uppfostringsanst, stiftelse	20	4	13	—	1
Sjuksköterskor, skötare, sjukgymnaster, barnmorskor, baderskor samt städerskor, tvätterskor, hantverkare och vaktmästare vid sjukhus etc.	12	84	12	—	1
<i>V. Husligt arbete.</i>					
Hushållsfröknar, värdinnor	—	15	—	—	—
Hushållerskor, tjänarinnor, hjälphustrur, portvakter, gårdskarlar . . .	5	572	5	—	2
<i>VI. F. d. yrkesutövare och övriga.</i>					
Kapitalister, rentier, ägare av större hus, lärjungar vid högre skola	53	18	3	—	—
Ägare av mindre hus, inhysseshjon, understödstagare, födorådstagare, arbetare av obestämt slag, övriga personer utan yrke	418	409	80	³ 11	³ 38
Summa 3355 1687 1557 185 405					

¹ Hit räknas barn över 15 år, andra anhöriga m. fl. — ² Därav barn under 15 år 1. — ³ D:o 2. — ⁴ D:o 22. — ⁵ D:o 10.

II. Civilstånd.

	Ogifta	Gifta	Änkl.	Änkor	Franskilda	Summa
Män	2 094	1 166	148	—	132	3 540
Kvinnor	1 923	1 302	—	303	121	3 649
Summa	4 017	2 468	148	303	253	7 189

Tab. 8. Uppgifter från de i tab. 1 anförda sinnessjukhusen rörande de år 1939 intagna, grupp B, med fördelning efter *hemort*.

1		2		3		4		1		2		3		4	
Län, stad		Lands- bygd		Städer		Summa		Län, stad		Lands- bygd		Städer		Summa	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Stockholms stad .	—	—	822	846	822	846	Älvsborgs län	77	108	38	38	115	146		
Stockholms län	157	153	47	38	204	191	Skaraborgs »	59	76	15	24	74	100		
Uppsala »	58	52	27	31	85	83	Värmlands »	58	64	21	34	79	98		
Södermanlands »	78	81	29	28	107	109	Örebro »	71	64	21	22	92	86		
Östergötlands »	104	100	51	49	155	149	Västmanlands »	43	49	26	27	69	76		
Jönköpings »	54	68	30	38	84	106	Kopparbergs »	103	104	12	19	115	123		
Kronobergs »	94	80	2	5	96	85	Gävleborgs »	88	75	27	24	115	99		
Kalmar »	70	92	23	26	93	118	Västernorrlands »	100	131	27	24	127	155		
Gotlands »	48	44	11	14	59	58	Jämtlands »	78	65	7	11	85	76		
Blekinge »	46	55	21	20	67	75	Västerbottens »	102	90	12	15	114	105		
Kristianstads »	103	97	15	8	118	105	Norrbottnens »	67	57	4	11	71	68		
Malmöhus »	98	98	118	131	216	229	Utlandet och okänt	13	6	12	2	25	8		
Hallands »	42	53	11	21	53	74									
Göteb. o. Bohus. »	92	77	208	204	300	281	Summa	1 903	1 939	1 637	1 710	3 540	3 649		

Tab. 9. Uppgifter från de i tab. 1 anförda sinnessjukhusen rörande *dödsorsaker* för de år 1939 avlidna.

1	2	3	1	2	3
	M.	Kv.		M.	Kv.
Morbi senectutis	38	64	Bronchitis	7	10
Influenza epidemica	9	5	Pneumonia acuta	42	35
Erysipelas	5	2	Bronchopneumonia	28	54
Septichæmia. Pyoseptichæmia	4	6	Alii organorum respirationis morbi	5	3
Tuberculosis pulmonum	134	101	Ulcus ventriculi s. duodeni	3	1
' aliorum organorum	8	5	Enteritis. Gastroenteritis	2	9
Lues	1	2	Alii organorum digestionis morbi	15	13
Encephalitis letharg.	2	2	Nephritis acuta et chronica	5	7
Aliæ infectiones	—	2	Morbi organorum uropoëticorum	11	6
Morbi nutritionis et secretionis internæ	2	6	Morbi organorum genitalium	1	1
Hæmorrhagia cerebri et meningum	15	27	Carcinoma ventriculi	11	12
Epilepsia	1	1	' org. alior.	13	25
Alii morbi systematis nervosi	8	4	Sarcoma	1	3
Insania	8	3	Alii tumores	7	5
Dementia paralytica	22	8	Casus mortiferi	9	5
Alii morbi mentis	7	5	Suicidium	10	7
Endocarditis chr. Myocarditis chr.	72	62	Alii morbi	2	8
Arteriosclerosis. Cardiosclerosis	98	90			
Thrombosis. Embolia	4	9			
Alii morbi organ. circul.	5	8			
			Summa	615	616

Tab. 10. Sammandrag av sinnessjukhusens driftkostnader år 1939.

	Kungl. Medicinal- styrelsen	Psykiat- riska sjuk- huset i Stockholm	Ulleråkers sjukhus vid Uppsala	S:ta Annas sjukhus i Nyköping	Sundby sjukhus vid Strängnäs	Birgittas sjukhus i Vadstena	Ryhovs sjukhus i Jönköping	S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö	S:ta Gert- ruds sjuk- hus i Väs- tervik	S:t Olofs sjukhus i Visby	S:t Lars sjukhus i Lund	Vipe- holms sjukhus i Lund	S:ta Marias sjukhus i Hälsing- borg	S:t Jörgens sjukhus vid Göte- borg	Restads sjukhus vid Vänersborg	Källsha- gens sjuk- hus i Vä- nersborg	Mariebergs sjukhus vid Kristine- hamn	Västra Marks sjukhus i Örebro	Salberga sjukhus i Sala	Säters sjukhus	Gådeå sjukhus i Härnösand	Frösö sjuk- hus vid Östersund	Umedalens sjukhus vid Umeå	Furunäsets sjukhus vid Piteå	Summa	
Personalkostnader.																										
Avlöningar	—	525 969	53 1 515 602	09 297 350	97 948 594	91 778 880	38 1 247 860	10 1 077 380	89 1 238 956	90 278 046	17 1 365 197	52 638 580	83 1 227 592	43 693 626	54 1 150 804	36 707 887	20 1 014 175	97 321 480	37 380 570	57 1 208 309	42 422 229	05 961 240	71 953 508	12 777 301	20 19 731 146	
Dyrtidstillägg	—	34 646	— 105 387	— 19 269	— 70 289	60 54 486	— 85 823	— 76 075	— 86 978	88 20 255	— 91 828	— 42 936	— 81 808	— 50 932	— 79 478	— 49 891	— 71 613	— 21 645	50 29 468	— 89 923	— 28 122	— 68 005	— 63 909	— 54 751	— 1 377 518	
Provisorisk avlönings- förstärkning	—	11 850	33 40 358	79 8 784	61 28 243	16 22 911	85 36 833	14 32 437	15 36 832	80 7 604	46 39 464	94 20 510	65 35 637	66 19 614	53 33 056	57 21 836	55 27 430	51 9 419	63 11 238	88 35 152	87 11 013	58 25 037	53 26 388	89 20 854	16 562 513	
Barntillägg	—	989	12 9 193	69 648	— —	— 5 629	08 7 533	— 7 679	50 6 633	— —	— 4 933	51 3 794	— 4 769	10 2 745	— 6 309	— 4 981	64 4 901	52 1 120	— 4 795	41 9 615	29 2 149	82 6 193	84 5 416	71 5 750	55 105 780	
Ersättn. till verkslärare	—	—	105	—	—	—	144	30 246	— 515	— —	— 636	70 90	— —	— —	— —	5 —	91 —	— —	75 —	— 127	— —	39 —	— —	— —	— 2 074	
S:ta personalkostnader	—	573 454	98 1 670 646	57 326 052	58 1 047 127	67 861 907	26 1 378 193	54 1 193 818	54 1 369 916	58 305 905	63 1 502 060	67 705 911	48 1 349 807	19 766 918	07 1 269 647	93 784 601	39 1 118 212	— 353 665	50 426 147	86 1 343 127	58 463 514	45 1 060 516	08 1 049 222	72 858 656	91 21 779 033	
Omkostnader.																										
Resersättningar . . .	—	3 072	20 6 699	84 1 797	— 4 717	03 6 125	18 1 860	20 5 611	90 1 710	90 1 630	42 3 188	40 1 296	50 3 015	55 2 714	73 2 472	55 2 134	— 5 428	75 1 157	10 3 895	51 4 176	60 1 092	30 8 122	69 4 328	75 5 136	61 81 384	
Expenser:																										
bränsle, lyse o. vatten	2 360	— 47 106	37 146 557	59 30 357	05 72 270	36 54 243	17 116 599	64 114 222	15 91 828	05 38 679	22 103 050	90 57 821	20 114 518	43 53 703	03 91 289	56 56 260	— 90 761	04 34 306	24 43 078	92 132 101	99 35 131	75 98 498	16 92 763	54 59 945	80 1 777 454	
skrivmaterialier m. m.	—	4 037	65 7 808	47 1 836	07 5 358	13 5 267	71 7 330	26 7 111	52 5 714	50 2 635	09 7 024	71 4 316	71 8 397	80 5 721	55 6 397	86 4 766	62 5 026	83 2 907	60 3 444	74 5 346	71 2 692	74 5 178	64 7 539	79 5 121	19 120 982	
Övriga utgifter:																										
inventarier	—	3 847	56 17 641	89 6 197	70 14 863	66 11 650	47 26 850	95 50 503	52 14 746	89 4 416	64 63 482	30 7 252	65 33 552	50 10 655	66 14 576	42 14 136	90 22 861	93 3 207	42 5 035	13 15 480	86 4 385	13 9 841	39 13 972	11 15 112	39 384 272	
tvätt och renhållning	2 450	— —	3 689	05 421	80 10 320	46 2 739	48 — —	6 044	03 7 962	81 105	71 5 348	39 58 403	60 3 330	15 5 327	94 4 839	98 6 759	90 5 417	83 1 898	41 2 473	32 4 466	76 3 097	67 12 071	07 7 951	98 3 426	33 158 546	
utspisning	—	86 762	07 380 323	22 69 674	66 259 470	94 206 161	92 360 856	98 262 598	05 290 315	91 67 926	76 345 822	94 178 623	90 324 410	63 144 394	23 269 040	48 197 614	66 253 848	74 91 551	53 117 843	10 348 364	28 94 597	44 205 749	66 308 276	08 198 521	08 5 062 754	
linne, gång- och säng- kläder	—	3 485	34 33 898	99 7 399	35 23 300	29 9 629	44 27 955	36 12 658	91 29 536	11 — —	31 528	19 5 441	92 29 836	51 24 211	60 41 159	12 19 573	52 27 719	71 3 955	35 12 759	09 41 749	30 3 813	25 17 162	84 21 351	63 24 307	54 452 433	
läkemedel m. m. . . .	—	20 022	31 41 494	51 5 425	56 17 724	41 27 784	26 36 341	91 23 027	02 29 146	02 5 414	87 59 223	86 8 870	25 38 137	58 15 670	34 21 434	38 11 748	84 24 582	25 4 531	20 6 924	41 20 760	42 8 508	32 26 446	61 30 906	38 16 512	69 500 637	
familjevård	—	—	61 658	93 8 137	55 1 336	20 31 784	05 — —	66 254	95 1 726	50 29 701	97 17 930	60 — —	317 —	— —	— —	35 914	96 35 671	62 — —	37 254	22 22 823	39 — —	25 429	55 14 792	77 66 747	78 457 482	
hjälpverksamhet . .	—	962	37 2 461	23 1 605	84 1 477	47 2 550	11 1 608	90 1 744	37 1 446	12 1 292	61 2 346	12 — —	2 901	84 2 792	31 1 174	46 — —	3 179	96 — —	— —	1 681	69 1 894	32 1 447	27 2 720	37 1 914	22 37 201	
patienternas sysse- lättning o. förströelse	—	8 864	26 31 240	78 3 816	74 22 910	46 18 622	69 25 744	60 32 054	50 23 284	98 7 458	46 28 612	27 8 278	— 24 766	69 10 841	79 17 966	77 18 246	49 19 730	92 7 378	24 10 026	32 24 677	23 7 514	15 18 609	35 16 546	99 11 000	43 398 193	
diverse	2 792	29 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2 792
Trädgård o. jordbruk	—	—	—	—	—	—	—	855	39 —	—	554	24 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 409
Summa	7 602	29 178 160	13 793 474	50 136 669	32 493 749	41 376 558	48 605 148	80 582 686	31 497 418	79 159 815	99 667 558	68 330 309	73 583 184	68 276 033	18 470 351	58 367 155	89 494 229	58 150 893	09 242 734	76 621 629	23 162 727	07 428 557	23 521 150	39 407 746	06 9 495 544	
Avgår: vinst å rörelse	—	33 495	10 57 788	57 7 084	89 36 492	87 31 010	67 26 608	69 31 765	72 36 487	69 5 540	11 37 000	86 3 207	62 38 111	02 12 599	19 35 759	27 34 462	36 35 558	32 8 027	67 4 928	14 30 210	50 3 974	29 24 328	61 7 834	80 23 008	30 565 255	
S:ta omkostnader	7 602	29 144 665	03 675 685	93 129 584	43 397 256	54 345 547	81 578 540	11 550 920	59 460 931	10 154 275	88 630 557	82 327 102	11 545 073	66 263 433	99 434 592	31 332 693	03 458 671	26 142 865	42 237 806	62 591 418	73 158 752	78 404 228	62 513 315	59 384 737	76 8 870 259	
Kostnad för sjukvården	7 602	29 718 120	01 2 346 332	50 455 637	01 1 444 384	21 1 207 455	07 1 956 733	65 1 744 730	13 1 830 847	68 460 181	51 2 132 618	49 1 033 013	59 1 894 880	85 1 030 352	06 1 704 240	24 1 117 294	42 1 576 853	26 496 530	92 663 954	48 1 934 546	31 622 267	23 1 464 744	70 1 562 538	31 1 243 394	67 30 649 292	
Utgifter för fastighe- terna	52 228	34 18 635	63 86 599	34 43 213	87 44 709	14 75 642	93 85 917	87 108 504	50 101 279	89 26 650	35 141 587	90 48 841	96 73 414	38 57 282	31 88 599	97 40 858	20 64 470	69 15 925	23 28 540	51 77 272	67 18 848	47 63 819	07 52 838	12 73 922	37 1 489 603	
Summa	59 830	63 736 755	64 2 432 931	84 498 850	88 1 489 093	35 1 283 093	00 2 042 651	52 1 853 243	63 1 932 127	57 486 831	86 2 274 206	39 1 081 855	55 1 968 295	23 1 087 634	37 1 792 840	21 1 158 152	62 1 641 353	95 512 456	15 692 494	99 2 011 818	98 641 115	70 1 528 563	77 1 615 376	43 1 317 317	04 32 138 896	
Inkomster av fastighe- terna	—	49 294	46 89 679	79 12 285	09 54 451	32 31 617	23 69 399	07 50 566	29 67 754	96 15 452	14 46 564	59 30 927	05 57 858	69 32 744	58 49 728	20 39 195	04 47 246	01 21 514	78 20 473	84 41 159	38 16 812	94 39 717	97 49 422	08 37 886	72 971 752	
Totalkostn. för driften	59 830	63 687 461	18 2 343 252	05 486 565	79 1 434 642	03 1 251 480	77 1 973 252	45 1 802 677	34 1 864 372	61 471 379	72 2 227 641	80 1 050 928	50 1 910 436	54 1 054 889	79 1 743 112	01 1 118 957	58 1 594 107	94 490 941	37 672 021	15 1 970 659	60 624 302	76 1 488 845	80 1 565 954	35 1 279 430	32 31 167 144	
Avgår: patientavgifter	—	194 693	75 848 693	25 150 780	90 520 720	95 495 780	95 691 956	65 587 934	95 632 256	60 149 223	45 789 207	55 398 993	40 771 496	30 251 494	65 635 108	80 486 404	10 548 725	20 170 624	75 214 357	60 640 840	25 172 740	20 446 326	69 570 875	65 397 722	40 10 866 958	
På statsverket belöpan- de kostnad för driften	59 830	63 492 767	43 1 494 558	80 335 784	89 913 921	08 755 699	82 1 281 295	80 1 214 742	39 1 232 116	01 322 156	27 1 438 434	25 651 935	10 1 138 940	24 703 395	14 1 108 003	21 632 553	48 1 045 332	74 320 316	62 457 663	55 1 329 819	35 451 562	56 1 042 519	11 995 078	70 881 707	92 20 300 185	
Medelkostnad för dag och sjuk:																										
för driften:																										
a) i dess helhet . .	—	7 03	4 05	4 60	3 90	3 59	4 03	4 27	4 18	4 45	4 27	3 58	3 54	5 89	3 75	3 12	4 14	3 88	4 21	4 25	5 02	4 76	3 79	4 39	4 10	
b) vid sjukhusen . .	—	7 34	4 15	4 72	3 90	3 67	3 99	4 79	4 12	4 81	4 30	3 58	3 53	5 86	3 73	3 24	4 25	3 88	4 52	4 29	5 —	4 86	3 81	4 80	4 17	
c) i familjevård . .	—	—	2 04	1 80	—	1 81	—	1 62	1 57	2 13	1 82	—	1 —	—	—	1 50	1 83	—	1 99	2 15	—	2 —	1 72	1 74	1 80	
Luftskydd	—	1 769	52 7 472	72 1 649	65 2 193	07 3 130	41 4 110	— 4 847	55 11 812	53 1 196	73 12 794	91 2 78														

Tab. 11. Antal vårdplatser, medeltal vårdade, underhållsdagar och befattningshavare samt kostnad för sjukvården m. m. år 1939.

Sjukhus	Fastställt plats- antal å sjuk- husen	Medeltal vårdade per dag		Antal underhållsdagar					Antal befattningshavare vid årets slut (enl. av medicinalstyrelsen fastställda stater)										Kostnad för sjukvården				Total- kostnad för hjälp- verksam- heten	Medelkostnad för år och sjuk														Portions- kostnad per dag	
		å sjukhusen	i familjevård	för rums- patienter	för salspatienter		för av- gifts- fria	Summa		Läkare	Systemän och kontors- personal	Sjukvårdspersonal				Ekonomi- personal (exkl. portv.)	Antal vårdplatser per befatt- ningshavare tillh. sjukv.- pers. å mansv.	i %	Sjukhusvården	för sjuk och dag	Familjevården			Personal	Reser- sätt- nin- gar	Bräns- le, lyse och vatten	Skriv- mate- rialier m. m.	Inven- tarier	Tvätt och ren- håll- ning	Utspis- ning	Linne- gång- o. säng- kläder	Läke- medel- m. m.	Pat. syssel- sätt- ning o. förströ- else	För rumspatienter	För salspatient				
					med full avgift	med halv avgift		vid sjuk- husen	i familje- vård			Total- kostnad	för sjuk och dag	Total- kostnad	för sjuk och dag						öre	öre																	
Medicinalstyrelsen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 602 29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Psykiatriska sjukhuset	265	268	—	8 387	26 266	62 648	485	97 786	—	5	4	—	3	31	70	20	27	2-5	27-0	712 971 09	7 34	—	—	5 148 92	2 139 76	11 46	175 77	15 06	14 35	—	323 73	13 —	74 71	33 07	145 78-7	—	—		
Ulleråkers sjukhus	1 282	1 499	—	5 592	48 267	491 240	2 023	547 122	—	9	6	4	7	141	221	69	63	3-5	25-6	2 274 624 62	4 16	—	—	7 670 89	1 054 04	4 23	97 77	5 21	11 77	2 46	253 72	22 61	27 68	20 84	136 65-4	—	—		
„ „ familjevård	—	—	86	—	2 228	29 029	—	—	31 257	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64 036 99	2 04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
S:ta Annas sjukhus	206	276	—	—	7 575	93 203	57	100 835	—	2	2	—	2	30	36	9	13	3-0	15-6	444 346 77	4 41	—	—	2 092 29	1 181 35	6 31	109 99	6 65	22 46	1 53	252 44	26 81	19 66	13 83	—	63-8	—	—	
„ „ familjevård	—	—	14	—	120	5 104	—	—	5 224	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 197 95	1 80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sundby sjukhus	850	1 007	—	—	25 688	341 342	396	367 426	—	6	6	1	4	74	150	46	43	3-7	32-3	1 435 423 99	3 93	—	—	7 391 23	1 038 81	4 68	71 70	5 22	14 75	10 25	257 67	23 13	17 58	22 75	—	65-9	—	—	
„ „ familjevård	—	—	1	—	—	442	—	—	442	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 568 99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Birgittas sjukhus	800	904	—	365	24 611	304 543	256	329 775	—	5	5	2	4	75	127	37	43	3-9	33-0	1 166 175 92	3 53	—	—	7 653 97	953 44	6 41	60 —	5 83	12 94	3 03	228 06	10 65	30 74	20 60	142 58-0	—	—		
„ „ familjevård	—	—	51	—	548	18 177	—	—	18 725	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33 625 18	1 81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ryhovs sjukhus	1 220	1 342	—	—	42 031	447 658	309	489 998	—	7	6	1	7	110	229	42	56	3-6	37-8	1 950 500 87	3 98	—	—	6 232 78	1 026 63	1 39	86 83	5 48	20 —	—	268 79	20 84	27 08	19 16	—	69-3	—	—	
S:t Sigfrids sjukhus	910	972	—	181	19 539	334 357	546	354 623	—	6	5	2	5	125	171	41	55	3-0	35-1	1 628 396 39	4 62	—	—	7 000 63	1 200 74	4 55	115 59	7 04	51 25	5 64	263 40	9 53	22 96	29 30	119 66-0	—	—		
Korsberga familjevård	—	—	185	—	1 956	65 515	—	—	67 471	—	—	—	2	—	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ „ lantbruksskoloni	—	—	—	—	—	234	—	—	234	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:ta Gertruds sjukhus	986	1 234	—	—	25 935	423 885	653	450 473	—	6	6	4	4	135	170	47	51	3-1	22-5	1 823 166 62	4 05	—	—	5 954 56	1 107 45	1 38	74 23	4 62	11 92	6 44	234 69	23 88	23 56	18 82	—	60-0	—	—	
„ „ familjevård	—	—	3	—	—	1 097	—	—	1 097	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 726 50	1 57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:t Olofs sjukhus	216	247	—	—	7 214	82 313	568	90 095	—	2	3	—	2	26	44	9	17	3-0	27-3	423 525 78	4 70	—	—	4 020 36	1 058 50	5 64	156 09	10 67	17 88	—	48	275 01	—	21 92	30 20	—	64-9	—	—
„ „ familjevård	—	—	42	—	365	15 107	—	—	15 472	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32 635 37	2 13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:t Lars sjukhus	1 306	1 403	—	9 524	42 603	458 716	1 192	512 035	—	9	6	3	6	100	261	52	57	3-5	44-0	2 106 381 39	4 11	—	—	—	1 049 66	2 23	73 45	4 91	45 25	3 81	246 49	22 47	42 21	20 39	136 61-0	—	—		
„ „ familjevård	—	—	28	—	—	10 144	—	—	10 144	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18 502 60	1 82	7 734 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vipeholms sjukhus	750	804	—	—	7 480	286 102	—	293 582	—	2	4	1	2	114	76	24	28	3-9	22-8	1 033 013 59	3 52	—	—	—	877 67	1 61	71 89	5 37	9 02	72 61	222 09	6 77	11 03	10 29	—	58-0	—	—	
S:ta Maria sjukhus	1 200	1 477	—	365	42 416	495 575	604	538 960	—	8	6	1	8	92	250	41	47	3-4	46-2	1 885 422 34	3 50	329	—	9 129 51	913 58	2 04	77 56	5 69	22 72	2 25	219 70	20 21	25 83	16 77	—	53-7	—	—	
S:t Jörgens sjukhus	365	491	—	19 048	18 080	141 364	627	179 119	—	3	4	1	4	51	99	31	31	2-4	26-6	1 025 446 39	5 72	—	—	4 905 67	1 562 81	5 53	109 44	11 66	21 71	10 85	294 24	49 34	31 93	22 09	146 68-0	—	—		
Restads sjukhus	1 080	1 274	—	—	15 955	448 936	174	465 065	—	6	6	1	6	117	171	55	48	3-7	23-9	1 697 675 86	3 65	—	—	6 564 38	996 46	1 94	71 65	5 02	11 44	3 80	211 15	32 30	16 82	14 10	—	53-9	—	—	
Källshagens sjukhus	870	912	—	—	8 321	324 458	201	332 980	—	4	5	2	3	73	113	36	36	4-7	41-4	1 078 516 32	3 24	—	—	—	798 17	2 17	61 69	5 23	15 50	7 41	216 88	21 46	12 88	20 01	—	53-7	—	—	
„ „ familjevård	—	—	71	—	56	25 774	—	—	25 830	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38 778 10	1 50	—	—	—	—	—											